

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

มหาวิทยาลัยมหิดล

ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)

จัดพิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๖๒

คำนำ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย (เปลี่ยนชื่อจากสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๒) ได้เปิดหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา และมีการจัดการศึกษาด้านวัฒนธรรมดนตรีไทยในระดับปริญญาโท เป็นแห่งแรกของประเทศไทย นอกจากนี้สถาบันฯ ยังได้ตระหนักถึงความสำคัญในงานด้านวัฒนธรรมดนตรีต่างๆ โดยใช้บริบททางวัฒนธรรมและสังคม ที่เกิดจากการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ทำให้เกิดงานด้านวัฒนธรรมดนตรีในรูปแบบวิทยานิพนธ์ที่สำคัญและหลากหลาย นับเป็นการพัฒนาวิชาการด้านดนตรีและเป็นการพัฒนาบุคลากรด้านดนตรีที่สำคัญยิ่ง

พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของวัฒนธรรมดนตรีที่สืบทอดมาแต่ครั้งโบราณ สื่อถึงความกตัญญูตเวทีที่ศิษย์มีต่อครู โดยการเคารพบูชาระลึกถึง พระคุณครูผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ พลังความเชื่อความศรัทธาจากขั้นตอนพิธีการ ไหว้ครู ครูผู้ประกอบพิธี การจัดวางตำแหน่งที่ตั้งขององค์ประกอบที่ใช้ในการประกอบพิธี เพลงหน้าพาทย์ที่วงปี่พาทย์พิธีบรรเลงสำหรับพิธีกรรมตลอดจนความตั้งใจมั่น ในการระลึกถึงการบูชาครูของศิษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งควรแก่การปฏิบัติสืบทอด ให้ คงอยู่สืบไป จากความสำคัญดังกล่าวสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสำคัญด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงจัดงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยขึ้นเพื่อเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทยมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

เนื่องในวาระครบรอบ ๕๐ ปี วันพระราชทานนาม ๑๓๑ ปี มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย โดยศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร) ได้จัดทำหนังสือพิธีไหว้ครูดนตรีไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นที่ระลึก โดยรวบรวมและเรียบเรียงขึ้นเพื่อบันทึกไว้เป็นเอกสารสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา ตลอดจนสืบทอดพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ซึ่งเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้เป็นธรรมเนียมปฏิบัติสืบไป

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล

สารบัญ

คำนำ

๑. การไหว้ครูดนตรีไทย	๗
๒. ขั้นตอนการประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย	๑๐
๓. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย	๑๖
ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล	
๔. ประวัติประธานผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย	
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย	
๔.๑ ครูมนตรี ตราโมท	๕๕
๔.๒ ครูประสิทธิ์ ถาวร	๕๘
๔.๓ ครูจิรัช อางนรงค์	๖๐
๔.๔ ครูศิลป์ ตราโมท	๖๒
๔.๕ ครูสิริชัยชาญ ฟ้าจักรมู	๖๕
๔.๖ ครูลำยอง โสวัตร	๖๘
๔.๗ ครูอนันต์ สบฤกษ์	๗๑
๕. พิธีไหว้ครูดนตรีไทยและพิธีรับมอบให้เป็นประธาน	๗๖
อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย	
๕.๑ การสืบทอดผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย	๗๗
๕.๒ ประวัติครูบุญพงศ์ โสวัตร ประธานผู้คัดเลือกผู้รับมอบ	๘๖
เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย	
๕.๓ ประวัติครูบุญช่วย โสวัตร ประธานผู้อ่านโองการไหว้ครู	๙๐
ดนตรีไทยและผู้ทำพิธีมอบผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย	

๕.๔ ประวัติผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโครงการไหว้ครูดนตรีไทย

รองศาสตราจารย์ประทีป นกปี

๙๕

อาจารย์ไพฑูรย์ บุญพึ้ง

๙๙

อาจารย์วาทิตต์ ดุริยอังกูร

๑๐๒

๖. พิธีค่านับครู ASEAN University Network ASEAN

๑๑๔

Youth Cultural Forum THAILAND

อ้างอิง

๑๒๓

ภาคผนวก

๑๒๕

- บทความ พิธีไหว้ครู ของ ดร.สิริชัยชาญ พักจำรูญ
- บทความ การปฏิบัติตนของผู้เข้าร่วมในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย
- ของครูบุญช่วย โสวัตร
- บทความ การบำเพ็ญตนเป็นนักดนตรี ของक्रमนตรี ตราโมท
- เพลงขับไหว้ครูดนตรีไทย
- ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)
- ประมวลภาพ ผู้รับมอบประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยครั้งแรก

การไหว้ครูดนตรีไทย

๐ มนตรี ตราโมท ๐

การไหว้ครูนั้น ไทยเรามักปฏิบัติกันทุกอย่าง ไม่ว่าจะประกอบกิจกรรมกันอย่างไร คนไทยเรา มั่นในความกตัญญูกตเวทิต่อบุพการีเป็นนิสัย โดยเฉพาะครูอาจารย์ไม่ว่าวิชาใด เรามักจะเคารพบูชาระลึกถึงคุณานุคุณ ถ้ามีโอกาสที่จะตอบแทนบุญคุณได้ ก็มักจะกระทำเสมอ การกระทำที่เป็นการสนองพระคุณนั้น อาจกระทำได้ต่างๆ ตามฐานะและโอกาส อาจช่วยเหลือด้วยเงินทองช่วยเหลือด้วยการงานการปฏิบัติ หากครูได้สิ้นชีพไปแล้ว ก็ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ หรือเชิดชูเกียรติคุณในสิ่งที่ครูได้กระทำไว้ให้แพร่หลาย เป็นต้น ที่กล่าวมานี้เป็นกตเวทิตุคุณที่ศิษย์กระทำด้วยความกตัญญูในวิชาทั่วๆ ไป แต่โดยเฉพาะวิชาที่เป็นศิลป์ การกระทำกตเวทิตุคุณยิ่งแผ่ออกไปถึงเทพเจ้าที่วิชานั้นถือว่าเป็นครูบาอาจารย์และเป็นผู้มีอุปการคุณต่อวิชานั้นด้วย เพราะฉะนั้นศิษย์ที่เรียนวิชาศิลปจึงยังมีกตเวทิตุคุณอีกอย่างหนึ่ง ที่เรียกกันว่า “ไหว้ครู” พิธีไหว้ครูนี้ ศิลปะประเภทหนึ่งก็มีพิธีไปอย่างหนึ่งแตกต่างกันไปตามลักษณะศิลปวิทยาการนั้นๆ แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะการไหว้ครูของวิชาดนตรีไทยเท่านั้น

การไหว้ครูของดนตรีไทยนั้น ก็มีหลายอย่าง เวลาก่อนนอน เราสวดมนต์ไหว้พระและไหว้ครูบาอาจารย์ด้วย นี่ก็เป็นการไหว้ครูโดยปกติวิสัย เราไหว้ทุกวัน แต่ถ้าเป็นการประกอบพิธีไหว้ครูที่เป็นพิธี มีเครื่องสังเวद्य มีครูผู้เป็นหัวหน้าอำนวยการตามแบบแผนอย่างนี้ จะต้องทำในวันพฤหัสบดีเท่านั้น เพราะถือว่าพระพฤหัสบดีเป็นครูทั่วทุกวิชา บ้านใดมีเครื่องเป่าพาทย์ มีผู้บรรเลงเป็นหมู่คณะ มักจะประกอบพิธีไหว้ครูเป็นประจำทุกๆ ปี ส่วนคณะที่เป็นอดีต เช่น มหาวิทยาลัยหรือธนาคาร หรือสถาบันใดๆ ก็ตามมักจะเลือกทำตามโอกาสที่อำนวย นอกจากนี้ มักกระทำการไหว้ครูเมื่อจะเริ่มเรียน เป็นการกระทำอย่างย่อ เพียงแต่เคารพภักดีหรือถวายตัวเป็นสานุศิษย์แห่งเทพเจ้าผู้เป็นครู ส่วนการไหว้ครูประจำปีนั้น โดยมากจะทำการเป็นพิธีใหญ่

การไหว้ครูดนตรีไทยนี้ น่าจะเนื่องมาโดยชาติไทยแต่โบราณคงจะนับถือเจ้าและผีกันอยู่บ้างแล้ว เมื่อมาได้คติทางศาสนาพราหมณ์ของอินเดียพร้อมๆ กับการเริ่มระเบียบแห่งการดนตรีขึ้นใหม่ในแดนสุวรรณภูมินี้ จึงได้ถือเป็นแบบอย่างสืบกันมาทีเดียว ไม่มีปัญหาอะไรในการที่จะกล่าวว่า พิธีไหว้ครูของเราเอาแบบอินเดียมาใช้ เพราะเชื่อเทพเจ้าทุกๆ องค์ตรงตามตำราแห่งศาสนาพราหมณ์ทั้งสิ้น แต่คงจะดำเนินตามคัมภีร์จำพวกปุราณะนิกายใดนิกายหนึ่งเป็นแน่ เพราะในโองการคำไหว้ครูดอนไหว้พระเป็นเจ้า มิได้ไหว้พระพรหม กล่าวนามแต่พระอิศวรกับพระนารายณ์และเทพดาอื่นๆ เท่านั้น

เนื่องจากเราเป็นพุทธมามกะ พิธีไหว้ครูจึงมักเริ่มด้วยพิธีสงฆ์ก่อน คือในวันพุทธตอนเย็นก็จะมีพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ รุ่งเช้าวันพฤหัสบดีถวายอาหารบิณฑบาต เมื่อพระสงฆ์เสร็จภัตตกิจแล้ว จึงจะเริ่มพิธีไหว้ครู แต่พิธีสงฆ์นี้ไม่ได้อยู่ในระเบียบว่าจะต้องมี บ้านใดคณะใดไม่สะดวกจะไม่มีก็ได้ คือเริ่มด้วยการไหว้ครูในวันพฤหัสบดีทีเดียว ซึ่งจะต้องทำในตอนเช้า สถานที่ประกอบพิธีไหว้ครูควรให้มีที่กว้างพอที่ศิษยานุศิษย์และผู้เข้าร่วมพิธีนั่ง สิ่งที่จะตั้งสำหรับไหว้จะต้องมีที่ตั้งพระพุทธรูปและเครื่องบูชาพร้อมไว้ทางหนึ่ง ส่วนอีกทางหนึ่งจัดตั้งเครื่องดนตรีไทยต่างๆ ให้เป็นระเบียบและสวยงามโดยต้องจัดเป็นวง และจะต้องมีตะโพนไทยลูกหนึ่งตั้งอยู่ด้วยโดยตั้งสูงกว่าสิ่งอื่น เพราะในทางดนตรีไทยถือว่าตะโพน สมมุติแทนองค์พระปรคนธรรพ แต่ถ้าจะมีหน้าโขนตั้งด้วยก็ได้

หน้าโขนที่ควรจะต้องตั้งก็คือ หน้าสฤาษี พระปรคนธรรพ พระวิสุกรรม พระปัญจสีขร พระพิราพ แต่ถ้าจะเพิ่มพระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระคเณศร์ อีกด้วยก็ยิ่งดี

ส่วนเครื่องบูชากระยาบวช ก็มีดอกไม้ รูปเทียน หัวหมู ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา บายศรีปากชาม ขนมต้มแดง ขนมต้มขาว ผลไม้ต่างๆ หากว่าในพิธีนั้นไหว้พระพิราพด้วย ก็จะต้องมีเครื่องติดอีกชุดหนึ่งเหมือนกับเครื่องสูกดตีที่ได้กล่าวมา เครื่องสังเวทเหล่านี้จะเป็นคู่หรือเพิ่มเติมอย่างไรก็ได้

อีกอย่างหนึ่งคือขันก้านล ซึ่งมีขันล้างหน้าใส่ดอกมธูปเทียน ผ้าขาวหรือผ้าเช็ดหน้าและเงินก้านล ซึ่งโบราณใช้ ๖ บาท ถ้าจะมีปี่พาทย์บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ประกอบด้วยก็ได้ แต่จะต้องมีขันก้านล เช่นเดียวกัน ให้ผู้บรรเลงปี่พาทย์

ครบทุกๆ คนในวง ครูผู้ทำพิธีจะต้องนั่งขวาหันขวา เมื่อได้จุดธูปเทียนบูชาเสร็จแล้ว ครูก็จะทำน้มนมต์ ในขณะที่นั้นศิษย์และผู้ร่วมพิธีจุดธูปเทียนบูชา อธิษฐานตามแต่จะประสงค์ แล้วครูผู้ทำพิธีจะเริ่มกล่าวโองการนำให้ผู้ร่วมพิธีว่าตาม ซึ่งเริ่มต้นด้วยบูชาพระรัตนตรัยและไหว้ครูบาอาจารย์ บิดามารดา ขอพรต่างๆ ตามแบบแผน ซึ่งแต่ละครูแต่ละอาจารย์อาจแตกต่างกันไปบ้าง แล้วปีพาทย์ก็จะบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ ตามที่ครูผู้กระทำพิธีนั้นจะเรียก ต่อจากนั้นก็กล่าวถวายเครื่องสังเวย แล้วเว้นระยะสักครู่ จึงได้กล่าวลาเครื่องสังเวย ต่อจากนั้นครูผู้เป็นประธานก็จะปะพรมน้มนมต์และเจิมเครื่องดนตรีและหน้าโขนต่างๆ จนครบถ้วน หลังจากนั้นจึงปะพรมน้มนมต์และเจิมให้แก่ศิษย์ และผู้ร่วมพิธี เป็นอันว่าเสร็จการไหว้ครู หลังจากพิธีไหว้ครูแล้ว จึงจะถึงพิธี “ครอบ” ซึ่งจะทำติดต่อกันไป

ประโยชน์ของการไหว้ครู

การที่ได้ประกอบพิธีไหว้ครูตามประเพณีที่ถูกต้อง ย่อมบังเกิดประโยชน์ได้หลายประการคือ

๑. ได้รักษาประเพณีอันเป็นวัฒนธรรมที่ตีสงามของไทยไว้ให้ยั่งยืน
๒. ได้แสดงออกซึ่งความกตัญญูตเวทีอันเป็นเครื่องหมายของคนดีเป็นแบบอย่างส่งเสริมให้ศิษย์รุ่น ต่อๆ ไปรู้สึกตัญญูตเวทีต่อครูบาอาจารย์
๓. เป็นการบำรุงขวัญของผู้ที่ได้มาร่วมในพิธีไหว้ครูและครอบ เพราะว่าได้กระทำพิธีต่างๆ ครบถ้วนตามแบบแผนแล้ว เวลาที่จะปฏิบัติก็จะมีจิตใจมั่นคงและมีขวัญดี
๔. เป็นการเสริมความสามัคคีระหว่างดุริยางคศิลปินด้วยกัน เพราะในการประกอบพิธีไหว้ครูนั้น บรรดานักดนตรีทั้งหลาย แม้จะอยู่คนละคณะก็มักจะมาร่วมในพิธีไหว้ครูด้วยกัน ได้พบปะสังสรรค์กันเป็นอันดี เป็นการเชื่อมความสามัคคีในหมู่ดุริยางคศิลปินด้วยกันให้แน่นแฟ้น

ขั้นตอนการประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๐ ศิลป์ ตรีมาโท ๐

ประเพณีการไหว้ครู เป็นประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติกันมาแต่โบราณ ในสังคมของดุริยางคศิลป์และคีตศิลป์ อย่างน้อยจะต้องจัดพิธีหรือได้เข้าร่วมพิธีไหว้ครูปีละ ๑ ครั้ง ถือเป็นการแสดงความกตัญญูตา ระลึกถึงวิชาที่บูรพคณาจารย์ได้ประสิทธิ์ประสาทให้ นับเป็นการหาความเป็นสิริมงคลมาสู่ตนด้วยพิธีการนี้

ในทางปฏิบัติ ก็จำเป็นต้องหาบุคคลผู้จะเป็นผู้นำในการประกอบพิธี และจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ วิทยุฒิ มีความรู้ความสามารถทางดนตรี และประการสำคัญคือ ต้องได้ผ่านการเข้าพิธีรับมอบจากครูอาจารย์ของผู้นั้นอีกชั้นหนึ่ง จึงจะเป็นผู้สมควรได้เป็นผู้ประกอบพิธีหรือเป็นประธานในการประกอบพิธีบูชาครูได้อย่างถูกต้อง ในการประกอบพิธีก็จะต้องนุ่งขาวห่มขาวตามประเพณีที่ถือปฏิบัติกันมา

หลังจากมีการจัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ตั้งเครื่องสังเวद्यบูชาครบถ้วน บริบูรณ์ตามแบบฉบับการประกอบพิธีไหว้ครูเรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มเข้าสู่การประกอบพิธีไหว้ครูโดยลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประธานที่จัดให้มีงานประกอบพิธีไหว้ครูจะเป็นผู้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ที่แท่นประดิษฐานพระพุทธรูป เมื่อจุดเสร็จแล้วจะมีผู้รับเทียนชนวนจากประธานงาน มาให้ประธานในการประกอบพิธี

ประธานในการประกอบพิธี จุดเทียนชัย เทียนทอง เทียนเงิน ตามลำดับ และจุดธูปบูชาองค์ดุริยางค์ และเทพเจ้าแห่งการดนตรีและศิลปะทั่วๆ ไป

หลังจากจุดธูปเทียนกล่าววบูชาเทพแห่งศิลป์เสร็จแล้ว รับเทียนชนวนจากผู้ช่วยซึ่งยังมีได้ดับ นำมาจุดเทียนที่ชั้นน้ำมนต์ และมอบเทียนชนวนนั้นนำไปให้ผู้เข้าร่วมในพิธีจุดธูปเทียนบูชา นั้น ประธานในการประกอบพิธีก็จะกล่าวบทคาถาทำน้ำมนต์ไปพร้อมๆ กัน เมื่อบรรดาผู้เข้าร่วมในพิธีจุดธูปเทียนกล่าวอธิษฐานบูชาครูเสร็จแล้ว ผู้ช่วยในการประกอบพิธีนำดอกไม้ธูปเทียนมาวางบนที่ตั้งเครื่องดนตรีต่างๆ ที่ตั้งบูชาครู นำธูปมาปักบนเครื่องสังเวद्यทุกเครื่อง เครื่องละ ๑ ดอก จนครบถ้วน

ประธานผู้ประกอบพิธี จะเริ่มกล่าวโอองการบูชาครุณาให้บรรดาผู้ร่วมในพิธี กล่าวตาม ตามตำราที่ได้รับมอบจากครุอาจารย์มาโดยลำดับ ดังนี้

เริ่มด้วยบทกล่าวนำบูชาพระ ๓ จบ เมื่อกล่าวจบแล้ว วงปี่พาทย์ที่มีไว้ เพื่อ บรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประจำแต่ละบทหลังจากกล่าวนำจบ สำหรับบทบูชาพระนี้ กำหนดให้บรรเลงเพลงสาธูการกลอง

เมื่อบรรเลงจบเพลงแล้ว ประธานกล่าวชุมนุมเทวดาเฉพาะตนเอง มีต้องให้ กล่าวตามที่ขึ้นด้วย “สัคเคกรรม จรูเป ฯลฯ” เมื่อกล่าวจบแล้ว ดนตรีจะบรรเลง เพลงตระสันนิบาต

ต่อไปประธานจะกล่าวนำถวายดอกไม้ รูปเทียน ๓ จบ ดนตรีบรรเลง เพลงพราหมณ์เข้า

บทต่อไป ประธานกล่าวนำขอพรพระรัตนตรัยและบุพการี ซึ่งความในบทนี้เป็นโอองการนี้ กล่าวถึงคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ คุณบิดรมารดา คุณของ พระราชา คุณพระอุปัชฌาย์ คุณครุ เป็นต้น ขอให้พ้นจากเคราะห์โสภโรภัยทั้งปวง บทนี้กล่าวนำเพียงครั้งเดียว ดนตรีบรรเลงเพลงโหมโรง (ชุดเพลงโหมโรงเย็น)

เมื่อบรรเลงจบชุดโหมโรงแล้ว ประธานกล่าวนำไหว้พระ และเทพเจ้า ความในบทโอองการกล่าวบูชาพระชินศรี บูชาพระอิศวร พระนารายณ์ และเทพต่างๆ เพื่อ ขอให้มีความร่มเย็นเป็นสุขทั่วหน้ากัน เมื่อผู้เข้าร่วมพิธีกล่าวจบสามครั้ง ดนตรี บรรเลงเพลงตระนารายณ์ เพื่อขอให้มีความร่มเย็นเป็นสุขทั่วหน้ากัน เมื่อผู้เข้าร่วมพิธีกล่าวตามจบสามครั้ง ดนตรีบรรเลงเพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์ เพลง บาทสกุณี และเพลงโคมเวียน ๓ เพลงติดต่อกัน

บทที่ประธานจะกล่าวนำบูชา เป็นบทไหว้เทพเจ้าแห่งดนตรี หมายถึง องค์ ดุริยเทพคือ พระวิสสุกรรม พระปัญจสีขร และพระปรคนธรรพ กล่าวบูชาบทนี้ ๓ ครั้ง ดนตรีจะบรรเลงเพลงตระพระปรคนธรรพ และเพลงเสมอเถร

บทต่อไป ประธานกล่าวนำบทเชิญเทพยดาให้มาสถิตย์ยังปริมณฑลพิธีกำจัดเสนียดจัญไร ทุกข์ โศก โรคภัยตลอดจนอุปัทวันตราย ให้สลายไปสิ้น เมื่อจบบท ๓ ครั้งแล้ว ดนตรีบรรเลงเพลงตระเชิญ

ต่อไปเป็นบทโองการเชิญองค์พระพิราพก่อนที่ประธานจะกล่าวนำโองการเชิญ ทุกคนต้องตั้งนโม ๓ จบ เมื่อประธานกล่าวนำจบ ๓ ครั้ง ดนตรีบรรเลงเพลงองค์พระพิราพเต็มองค์

การกล่าวนำโองการบูชาครุฑมหัศจรรย์ขึ้นตอนในการกล่าวบูชาเพียงนี้ ต่อไปนี้เป็นขั้นตอนที่จะเตรียมถวายเครื่องสังเวย เริ่มด้วยการรินเหล้าใส่แก้ว (เปิดขวดไว้) จุดบุหรี่ยถวาย เอน้ำจิ้มทาเครื่องสังเวยจำพวกหัวหมู เป็ด ไก่ กุ้ง ปู ปลา ทุกชิ้น ปอกเปลือกผลไม้ทุกชนิด (ไม่ต้องทุกผล) เมื่อจัดทำที่กล่าวมานี้เสร็จแล้ว ประธานให้ทุกคนตั้งนโม ๓ จบ และกล่าวนำบทว่าด้วยการถวายเครื่องสังเวยบทละ ๓ จบ เสร็จสิ้น ดนตรีบรรเลงหนึ่งกิน และเพลงเช่นเกล้า

เมื่อจบเพลงหนึ่งกินและเพลงเช่นเกล้าแล้วรอเพียงระยะหนึ่ง ประธานจะกล่าวนำลาเครื่องสังเวย โดยให้ทุกคนตั้งนโม ๓ จบ แล้วประธานกล่าวนำลาเครื่องสังเวย ๓ จบ ดนตรีบรรเลงเพลงพราหมณ์ออก และเพลงเสมอเข้าที่ เป็นการอัญเชิญเทพทั้งปวงกลับยังเทวสถาน

ต่อไปนี้ประธานจะเป็นประกอบพิธีด้วยการสักการบูชาเทพและบูรพคณาจารย์ทางดุริยางคศิลป์และคีตศิลป์ ด้วยการกล่าวบูชาในบทคาถาโปรยข้าวตอกดอกไม้ ดนตรีจะบรรเลงเพลงโปรยข้าวตอกดอกไม้ ประธานจะโปรยข้าวตอกดอกไม้ไปที่เศียรเทพ เครื่องบรรเลงและเครื่องสังเวยที่ตั้งไว้ เมื่อเสร็จการโปรยข้าวตอกดอกไม้ ประธานจะประพรมน้ำมนต์สักการบูชาเศียรเทพ ขึ้นตอนนั้นดนตรีจะบรรเลงเพลงมหาชัย ประธานเжимแป็งกระแจะที่เศียรเทพจนครบ เжимที่ตะโพนที่ตั้งบูชา จากนั้นจะเжимเครื่องดนตรีที่ตั้งบูชาไว้

หลังจากประกอบพิธีเжимเครื่องตั้งบูชาแล้วพิธีการต่อไปคือพิธีเжимหน้าและพิธีครอบครูดนตรีเพื่อเรียนรู้เครื่องดนตรีและศึกษาเพลงหน้าพาทย์ตามลำดับของเพลง

ผู้ที่เข้าร่วมในพิธีนั้น จะแบ่งเป็น ๒ จำพวก คือ พวกที่ผ่านการครอบมาแล้ว เพียงแต่เข้าร่วมพิธีไหว้ครูเท่านั้น กับอีกจำพวกคือผู้ที่ประสงค์จะเข้าพิธีครอบ

ผู้เข้าร่วมพิธีอย่างเดียว ไม่ต้องมีอุปกรณ์สำหรับเข้าพิธีครอบ (ขันเครื่องกำนล) จะเข้ารับการประพรมน้ำมนต์ เติมหน้า และรับดอกไม้ทัดหู (ใบเงิน ใบทอง ใบนาก หญ้าแพรก) เมื่อหมดพิธีนี้แล้ว ก็จะเป็นพิธีครอบ พิธีครอบจะแตกต่างกันตามความประสงค์ของผู้เข้าพิธีครอบ จะเรียนเครื่องดนตรี และเพลงหน้าพาทย์ระดับไหน

การเข้ารับการครอบ ลำดับแรก จะเป็นพวกที่เรียนเครื่องสาย และคีตศิลป์ เริ่มด้วยการเข้ารับการประพรมน้ำมนต์ เติมหน้า และรับดอกไม้ทัดหู จากนั้นผู้เข้ารับการครอบก็จะมอบขันกำนลแก่ประธานที่ประกอบพิธี เมื่อรับขันกำนล ประธานจะกล่าวโอองการด้วยตนเองเป็นความหมายที่ว่า จะขอรับไว้เป็นศิษย์ทางดุริยางคศิลป์ และคีตศิลป์ตั้งแต่บัดนี้ จะมีแต่ความสุขความเจริญต่อไป เมื่อจบบทและรับขันกำนลจากศิษย์ไปแล้ว ก็จะใช้ฉิ่งวางบนศีรษะผู้รับ พร้อมทั้งกล่าวคาถากำกับเป็นความหมายให้มีความเจริญในทางดุริยางคศิลป์ และคีตศิลป์ ให้มีความทรงจำแม่นยำ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสามารถก้าวหน้าต่อไป เป็นอันเสร็จพิธีการครอบสำหรับผู้เรียนเครื่องสาย และคีตศิลป์

ต่อไปเป็นผู้ที่เรียนปีพาทย์ ขั้นตอนตามพิธีการครอบ ขั้นตอน เข้ารับการประพรมน้ำมนต์เติมหน้า รับดอกไม้ทัดหู มอบขันกำนลแก่ประธานผู้ทำพิธี (เหมือนพวกแรก) จากนั้นจะแยกวิธีการครอบออกไปดังนี้

ผู้ที่เรียนปีพาทย์ จำพวกทำทำนอง จะเข้าไปนั่งในวงฆ้อง

ผู้เรียนปีพาทย์ จำพวกประกอบจังหวะจะนั่งที่ตะโพน

ประธานในพิธีจะจับมือผู้เป็นศิษย์ให้ตีฆ้อง ตีตะโพน วรรคแรกของเพลงนั้นๆ ๓ ครั้ง

ลำดับการเข้ารับการครอบครู (ปีพาทย์)

ขั้นที่ ๑ เพลงสาธุการ ประธานถือไม้ตีฆ้องพนมมือบนศีรษะผู้รับกล่าวคาถาเป็นความหมายว่า ข้าพเจ้าขอจับมือให้เริ่มตีเพลงสาธุการเมื่อฝึกหัดดุริยางคศิลป์สืบไป จะมีความทรงจำแม่นยำ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสามารถยิ่งขึ้นไป เสร็จแล้วจับมือให้ศิษย์ตีเพลงสาธุการวรรคขึ้นต้น ๓ ครั้ง เป็นอันเสร็จพิธี

ขั้นที่ ๒ จับมือให้เรียนเพลงตระโหมโรง ใช้คาถาวีธีปฏิบัติเช่นเดียวกับ เพลงสาธุการ

ขั้นที่ ๓ จับมือให้เรียนเพลงโหมโรงกลางวัน ประธานจับมือศิษย์ให้ตีเพลง กระบองกัน

ขั้นที่ ๔ จับมือให้เรียนเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูง ประธานจับมือศิษย์ให้ตีเพลง บาทสฤณี

ขั้นที่ ๕ เพลงองค์พระพิราพ เป็นชั้นสูงสุดในกรณีพิเศษที่ผู้เข้ารับการครอบ จะต้องบรรเลงเมื่อถึงวาระอันสมควร หมายถึง

- ก. ผ่านการศึกษาเพลงมาครบทั้ง ๔ ชั้น ดังกล่าวมาแล้ว
- ข. ควรเป็นผู้ที่มีวัยวุฒิสูง คืออายุ ๓๐ ปี ขึ้นไป
- ค. ได้ผ่านการอุปสมบทมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งพรรษา
- ง. ได้รับพระบรมราชานุญาต (ในกรณีพิเศษ)

ปัจจุบันนี้ จะกำหนดให้เพียง ๓ ข้อแรก ก็ถือว่าเป็นผู้ที่มีวัยวุฒิ และคุณวุฒิ เหมาะสมกับการเรียนเพลง ส่วนข้อสุดท้ายมักจะไม่มีโอกาสเข้าขอรับพระราชทาน ได้จึงเห็นควรยกเลิก

หมายเหตุ ประธานจะเปลี่ยนคำอธิษฐานตามเพลงนั้นๆ ส่วนวิธีการเหมือนกันทุกขั้นตอน

สุดท้ายเมื่อเสร็จขั้นตอนการครอบแก่ศิษย์ทุกคนแล้ว ประธานจะกล่าว บูชาครู ขอยุติการประกอบพิธีไหว้ครู ขอสมาโทษในสิ่งผิดพลาดและขอความเป็นสิริมงคล จะมีมาสู่สถานที่ สู่สถาบันที่จัดพิธีกรรมนี้ สู่ศิษยานุศิษย์และผู้เข้าร่วม ในพิธีนี้โดยทั่วกัน

ดนตรีบรรเลงเพลงเชิด และเพลงกราวรำจบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยอย่างมี พิธีรีตอง พิธีการไหว้ครูจะเป็นประเพณีที่นักดนตรีหรือดุริยางคศิลปิน คีตศิลปิน จะร่วมกันประกอบเป็นประจำทุกปีตามโอกาสจะอำนวย จึงมีอยู่ทั่วไป แต่แต่ละแห่ง ที่จัดพิธีกรรมก็จะมีผิดเพี้ยนแตกต่างกันไปบ้าง ซึ่งจะเป็นทั้งถ้อยคำในโอองการที่ ประธานผู้ประกอบพิธีกล่าวนำ และขั้นตอนวิธีการประกอบพิธีก็มีแตกต่างกันไป ทั้งนี้ก็สุดแต่ประธานผู้ประกอบพิธีได้รับการมอบให้เป็นผู้ประกอบพิธีจากครู

อาจารย์ท่านใด ก็สมควรเป็นอย่างยิ่งที่จะยึดถือปฏิบัติตามแนวทางที่ครูอาจารย์มอบให้อย่างเคร่งครัด จึงจะเรียกว่า “เจริญรอยตามครู”

สำหรับผู้เขียนนั้น ได้รับการมอบให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครู ทั้งวิธีการและคำกล่าวโองการบูชาครู จาก อาจารย์มนตรี ตราโมท เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยเฉพาะโองการบูชาครูที่เป็นตำราของคุณพ่อนั้น ท่านได้จากตำราของพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) และของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ทั้งสองท่านนี้ นำมาเรียบเรียงขึ้นใหม่ใช้ในการประกอบพิธีไหว้ครูดุริยางค์ไทยมาโดยตลอด และผู้เขียนก็ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดตามที่ได้รับมอบตลอดไป

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล การไหว้ครูดนตรีไทย

การไหว้ครูดนตรีถือเป็นพิธีที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ได้ตระหนักถึงความสำคัญ สืบสานมรดกทางวัฒนธรรมไทย ส่งเสริมการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเอกลักษณ์ดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งของความมั่นคงของความเป็นชาติไทย

พิธีไหว้ครูดนตรีไทยของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดขึ้นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕ ครั้ง มีองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงาน แบ่งเป็น

- พิธีสงฆ์ โดยจัดให้มีเจริญพุทธมนต์ในช่วงเย็นของวันพุธและถวายภัตตาหารเช้า
 - ครูผู้เป็นประธานอ่านโอวาทประกอบพิธี
 - มณฑลพิธี จัดตั้งศิวะเทพแห่งศิลปวิทยาการ (พระอิศวร พระนารายณ์ พระพรหม พระวิศสุกรรม พระพรคนธรรพ พระปัญจสีขร พระเคณศร์พระฤาษี พระพิราพ) รูปครูผู้ล่วงลับ จัดวางเครื่องดนตรี เครื่องสังเวद्य เครื่องบูชาพระยาบวช ชันก้านล
 - วงปี่พาทย์พิธีจากศิษย์เก่าวัฒนธรรมการดนตรี เพื่อบรรเลงเพลงหน้าพาทย์
 - ผู้เข้าร่วมพิธีในแต่ละครั้ง ซึ่งมีทั้งบุคลากร นักศึกษา ศิษย์เก่า ชุมชน ตลอดจนเครือข่ายงานด้านศิลปวัฒนธรรม
 - พิธีครอบ โดยมีลำดับขั้นตอนของพิธีกรรมและคุณสมบัติของบุคคลที่จะผ่านกระบวนการพิธีกรรมไหว้ครู แบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ คือ
 - ระดับที่ ๑ เมื่อเริ่มเรียนดนตรีไทย ผู้เรียนนำดอกไม้ ธูปเทียน และเงินก้านล ใส่ขัน นำมาไหว้ครูเพื่อขอเรียนดนตรีไทย และมีขั้นตอนในการครอบตามลำดับของการเรียน ๕ ชั้น ดังนี้
- ครอบชั้นที่ ๑ จับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ ขึ้นต้นเพลงสาธการ ๓ ครั้ง

ครอบชั้นที่ ๒ จับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ ขึ้นต้นเพลงตระโหมโรง ๓ ครั้ง
ครอบชั้นที่ ๓ จับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ ขึ้นต้นเพลงกระบองกัน ๓ ครั้ง
ครอบชั้นที่ ๔ จับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ ขึ้นต้นเพลงบาทสกุณี ๓ ครั้ง
ครอบชั้นที่ ๕ จับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่ ขึ้นต้นเพลงองค์พระพิราพ ๓ ครั้ง
ระดับที่ ๒ หลังจากท่เรียนจบตามหลักสูตรแล้ว ก่อนที่จะไปสอนผู้อื่นนั้น
ต้องผ่านพิธีกรรมการรับมอบให้เป็นครูเพื่อไปสอนผู้อื่นได้

ระดับที่ ๓ เป็นระดับสูงสุด คือการได้รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้
ครูดนตรีไทย

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบต่างก็มีแนวปฏิบัติที่ปฏิบัติสืบต่อกันมากระทั่งเป็น
กฎเกณฑ์จนถึงปัจจุบันนี้ สำหรับพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของสถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล มีการดำเนินงานดังนี้

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑ **ครูมนตรี ตราโมท** เป็นประธานอ่านโองการ
ในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๒

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๒ **ครูมนตรี ตราโมท** เป็นประธานอ่าน
โองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๖ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๓๔

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๓

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๓ **ครูมนตรี ตราโมท** ท่านป่วย (มอบหมายให้
ครูศิลาปี ตราโมท เป็นประธานอ่านโองการในพิธีไหว้ครู) ณ อาคารเรือนไทย
(ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล

(ไม่ปรากฏหลักฐานวันเดือนปี)

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๔

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๔ ครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล (ไม่พบหลักฐานวันที่) เดือน
กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๕

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๕ ครูจิรัส อัจฉรงค์ เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล (ไม่พบหลักฐานวัน/
เดือน) พ.ศ. ๒๕๔๑

๑๔ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๖

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๖ ครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี ชั้น ๕
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

๑๕ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๗

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๗ ครูจิรัส อัจฉรงค์ เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

๑๖ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๘

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๘ ครูสิริชัยชาญ ฝึกจรรุญ เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

๑๗ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๙

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๙ ครูสิริชัยชาญ ฝึกจรรุญ เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๘ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๐

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๐ ครูสิริชัยชาญ พิทักษ์จรูญ เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

บุษาคครู

บุษาคครู โดยมี รองศาสตราจารย์ดวงพร คำหนูวัฒน์ ผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานจุดธูป
เทียน ณ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี ชั้น ๕ วันที่ ๙ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๕๓

๑๙ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๑

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๑ ครูลำยอง โสวัตร เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๑๙ พิธีค้ำบัครูดนตรีไทย

พิธีค้ำบัครูดนตรีไทย ครูอนันต์ สบฤกษ์ เป็นประธานอ่านโอองการใน
พิธีค้ำบัครูดนตรีไทย ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

๑๙ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๒

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๒ ครูอนันต์ สบฤกษ์ เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๑๙ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๓

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๓ ครูอนันต์ สบฤกษ์ เป็นประธานอ่าน
โอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทยครั้งที่ ๑๔

และพิธีรับมอบให้เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๔ ครูบุญช่วย โสวัตร เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๓ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๕

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๕ ครูอนันต์ สบฤกษ์ เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ประธานผู้อ่านโอองการไหว้ครูดนตรีไทย

ประธานผู้อ่านโอองการไหว้ครูดนตรีไทย ที่ให้ความเมตตา มาเป็นประธานในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งสิ้น จำนวน ๘ ท่าน

๑. ครูมนตรี ตราโมท
๒. ครูประสิทธิ์ ถาวร
๓. ครูจิรัส ออณรงค์
๔. ครูศิลป์ ตราโมท
๕. ครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ
๖. ครูบุญช่วย โสวัตร
๗. ครูलयง โสวัตร
๘. ครูอนันต์ สบฤกษ์

ศีรษะเทพเจ้า ที่อัญเชิญมาตั้งในการประกอบพิธีไหว้ครู ของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

๑. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑ โดยมี **ครูมนตรี ตราโมท** เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑ มิถุนายน
พ.ศ. ๒๕๓๒

๒. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๒

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๒ โดยมี ครูมนตรี ตราโมท เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๖ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๓๔

๓. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๓

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๓ ครูมนตรี ตราโมท ท่านป่วย (มอบหมายให้ครูศิลป์ ตราโมท เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู) ณ อาคารเรียนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล (ไม่ปรากฏหลักฐานวันเดือนปี)

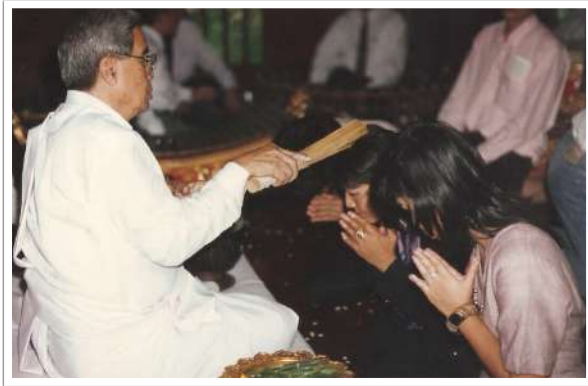

๔. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๔

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๔ โดยมี ครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล (ไม่พบหลักฐานวันที่)
เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙

๕. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๕

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๕ โดยมี ครูจรัส ออณรงค์ เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล (ไม่พบหลักฐานวัน/
เดือน) พ.ศ. ๒๕๕๑

๖. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๖

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๖ โดยมี ครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี ชั้น
๕ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

๗. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๗

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๗ โดยมี ครูอิริส อวจนรงค์ เป็นประธานอำนวยการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๘. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๘

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๘ โดยมี ครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

๙. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๙

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๙ โดยมี ครูสิริชัยชาญ พักจำารุญ เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๐

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๐ โดยมี ครูสิริชัยชาญ พักจำรุงญ เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

๑๑ บูชาครู

บูชาครู โดยมี รองศาสตราจารย์ดวงพร คำหนูณวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานจุดธูปเทียน ณ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี ชั้น ๕ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓

๑๒. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๑

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๑ โดยมี ครูลำยอง โสวัตร เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๑๓. พิธีคำนับครูดนตรีไทย

พิธีคำนับครูดนตรีไทย โดยมี **ครูอนันต์ สบฤกษ์** เป็นประธานอำนวยการ
ในพิธีคำนับครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียง คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

๑๔. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๒

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๒ โดยมี **ครูอนันต์ สบฤกษ์** เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรียนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๑๕. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๓

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๓ โดยมี ครูอนันต์ สบฤกษ์ เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๑๖. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๔

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๔ โดยมี ครูบุญช่วย โสวัตร เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๑๗. พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๕

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๕ โดยมี **ครูอนันต์ สบฤกษ์** เป็นประธาน
อ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

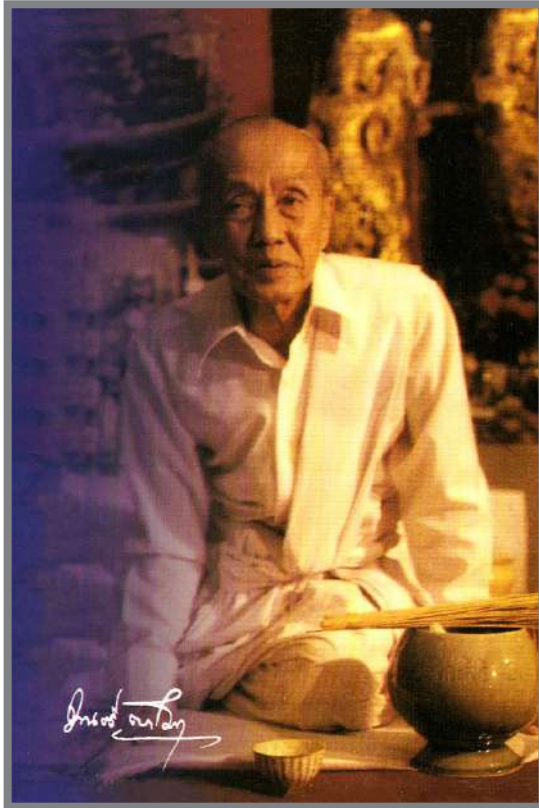

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ประวัติประธานผู้อ่านโครงการไหว้ครูดนตรีไทย

क्रमन्त्री त्रामोत

ครูมนตรี ตราโมท

ครูมนตรี ตราโมท เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๔๓ ที่ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี บิดาชื่อนิยม มารดาชื่อนทองอยู่ เริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนประจำจังหวัดฯ และเข้ามาอยู่ที่กรมมหรสพแล้วได้เรียนต่อในโรงเรียนพรานหลวง อนุบาลชั้นมัธยมปลาย ด้านวิชาการดนตรีเริ่มเรียนครูสมบุญ นักฆ้องที่จังหวัดสุพรรณบุรีและครูสมบุญ สมสุวรรณที่จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อมาเข้ารับราชการที่กรมมหรสพ พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) เป็นเจ้ากรมและเป็นครูสอนการบรรเลงเครื่องดนตรีอื่นๆ นอกจากนั้นยังได้เรียนกับพระพิณบรรเลงกรมฯ (พิม วาทิน) หลวงบำรุงจิตรเจริญ (ชู สสารทิวาลัย) ครูทองดี ชูสัตย์ และ หลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง) โดยได้รับครอบให้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ได้เรียนเพลงต่างๆ เพิ่ม และศึกษาวิธีแต่งเพลงไทยไปด้วย ด้านดนตรีสากล เข้าเรียนที่โรงเรียนวิทยาศาสตร์สถานกับพระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยกร) ภาควิทยุติบาล โอลิมเปียโนที่โรงเรียนวิทยาศาสตร์สถานและวิชาประสานเสียงจบชั้นดอมีนันต์ ๗

เริ่มรับราชการอายุ ๑๗ ปีในกรมมหรสพสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้รับคัดเลือกให้ทำหน้าที่บรรเลงเพลงในวงตามเสด็จถึงสมัยรัชกาลที่ ๗ โอนไปอยู่ที่กรมปี่พาทย์และโขนหลวง มีหน้าที่บรรเลงดนตรี เป็นครูสอนดนตรีขับร้องและแต่งเพลงตามโอกาส ภายหลังโอนมาอยู่กรมศิลปากร เป็นครูสอนดนตรีไทยทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในโรงเรียนศิลปากร (วิทยาลัยนาฏศิลป์ในปัจจุบัน) แล้วย้ายมาเป็นหัวหน้าแผนกดนตรีไทย เป็นศิลปินโท ศิลปินเอก และศิลปินพิเศษเป็นคนแรกของกรมศิลปากร

ผลแห่งการปฏิบัติราชการด้วยความเสียสละและไม่ย่อท้อทำให้ครูได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ท.จ.ว.) เครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาวชิรมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ครูมนตรี ตราโมท คีตกวี ๕ แผ่นดิน (ตั้งแต่รัชสมัยรัชกาลที่ ๕ - รัชกาลที่ ๙) ด้วยอายุอันยืนยาวถึง ๙๕ ปีท่านเติบโตมาในวงการดนตรีและวงการบันเทิง นอกจากจะเชี่ยวชาญในการบรรเลงดนตรีแต่งทำนองเพลง บรรจ

ทำนองเพลงแล้ว ท่านยังมีความรู้ทางดุริยางคศาสตร์อย่างลึกซึ้งจนสามารถสร้างหลักสูตรและทฤษฎีทางดนตรีไทย ท่านแต่งเพลงมากกว่า ๒๐๐ เพลง ทั้งเพลง ๓ ชั้น เพลงเถา เพลงประวัติศาสตร์เพลงระบำ และเพลงเบ็ดเตล็ด ฯลฯ ท่านยังเป็นผู้ที่รักการอ่านหนังสือ

เมื่อเกษียณอายุราชการปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซื้อบ้านไม้ ๒ ชั้นบนเนื้อที่ ๖๐๐ ตารางวา ตั้งอยู่ท่ามกลางท้องนาและร่องสวน ปัจจุบัน คือ บ้านโสมส่องแสงตำบลลาดขัวญ อำเภอมะนัง จังหวัดนันทบุรี ปัจจุบันทายาทได้อนุรักษ์บ้านโสมส่องแสงไว้เพื่อเป็นแหล่งศึกษาอัตชีวประวัติและผลงานอันทรงคุณค่าที่ท่านได้รังสรรค์ไว้ให้แก่แผ่นดิน ตลอดจนเป็นสถานที่ถ่ายทอดดนตรีไทยให้แก่เยาวชนควบคู่กับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

เกียรติประวัติ

- ท่านแต่งเพลง “เพลงวันชาติ” ประกวด ได้รับรางวัลที่ ๑ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นเพลงประจำวันที่ ๒๔ มิถุนายน วันเปลี่ยนแปลงการปกครอง
- ได้รับการแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในประเภทวิจิตรศิลป์ สำนักศิลปกรรม ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีลงวันที่
- ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาดนตรีไทย เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๘
- ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยา

ประวัติประธานผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูประสิทธิ์ ถาวร

ครูประสิทธิ์ ถาวร

เกิดเมื่อวันที่ ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๔ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นดุริยางค์ศิลปิน “ประจำสำนัก” แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้าราชการบำนาญกรมศิลปากร ภาควิชาดุริยางค์ราชบัณฑิตยสถาน (สาขาศิลปะ) กรรมการที่ปรึกษาหลักสูตรวิชาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นศิลปินผู้เชี่ยวชาญในวิชาดนตรีไทย ทั้งในด้านทฤษฎี ปฏิบัติการประพันธ์เพลง และปรัชญาสุนทรียศาสตร์ มีความแตกฉานในศาสตร์แห่งดนตรีไทยอย่างลึกซึ้ง มีความสามารถสูงส่งในการบรรเลงระนาดเอก เป็นที่กล่าวขานและยกย่องในหมู่ผู้ชำนาญการดนตรีไทยว่าเป็นผู้มีความสามารถบรรเลงระนาดเอกได้ทุกระและทุกรูปแบบยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน เป็นเลิศทั้งในเชิงบรรเลง รวมวง และการบรรเลงเพลงเดี่ยว มีความรู้ความชำนาญอย่างดียิ่งในการปรับวงดนตรีไทย ตลอดจนการวิเคราะห์ดนตรีไทย มีความสามารถยอดเยี่ยมในการอธิบายและพรรณนา เชิงเปรียบเทียบโดยใช้วิธีการอุปมาอุปไมย จนผู้ฟังสามารถเข้าใจเรื่องดนตรีอันล้าลึกได้อย่างกระจ่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายทอดความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไม่ว่าเป็นผู้รับจะเป็นคนกลุ่มอายุใดก็ตาม ด้วยความรู้ความสามารถที่ได้สั่งสมมาแต่เยาว์วัย ในแวดวงของครู อาจารย์ ญาติและมิตร กอปรกับการที่ได้เป็นศิษย์เอกแห่งสำนักดนตรี หลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปะบรรเลง) และด้วยความช่างสังเกตศึกษาปฏิบัติทดลองด้วยตนเองจนแตกฉานทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ศิลปินทั้งในเชิงการประกอบอาชีพการอนุรักษ์เผยแพร่ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่อนุชนได้เป็นอย่างดี และทำหน้าที่เป็นครูดนตรีไทยเป็นเวลานานเกือบ ๕๐ ปี มีศิษย์เป็นจำนวนมากทั่วพระราชอาณาจักร และเป็นผู้เริ่มจัดการบรรเลงเพลงไทยแบบมหาดุริยางค์ตามความประสงค์ของอาจารย์ เป็นผู้มั่นในคุณธรรมได้ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักดนตรีไทยอย่างสม่ำเสมอ

ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๓๑

ประวัติประธานผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูจรัส อาอณรงค์

ครูจิรัส อัจฉนรงค์

เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๗๕ ที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม บิดาชื่อ นายหลิม มารดาชื่อ นางล้อม อัจฉนรงค์ สำเร็จการศึกษาระดับนาฏศิลป์ชั้นสูง ที่โรงเรียนนาฏศิลป์ กรมศิลปากร เริ่มรับราชการ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๙๑ ในแผนกดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร จนกระทั่งเกษียณอายุราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย (ดุริยางคศิลป์ ระดับ ๘) ปัจจุบันเป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย ของกรมศิลปากร

ครูจิรัส อัจฉนรงค์ ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครูดนตรีไทยชั้นเยี่ยมของชาติ ในระหว่างรับราชการได้ทำหน้าที่ควบคุมวงปี่พาทย์มาโดยตลอด มีความรอบรู้เชี่ยวชาญและแม่นยำในทางขับร้องและทางบรรเลงทุกประเภท ทั้งเพลงหน้าพาทย์ และเพลงในพระราชพิธีและเพลงประกอบการแสดงโขน ละคร สามารถเล่นเครื่องดนตรีไทยได้ทุกเครื่องมือและที่ชำนาญเป็นพิเศษ คือ ระนาดเอก และฆ้องวงใหญ่ ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๗ ได้ทำหน้าที่ครั้งสำคัญคือ เป็นผู้ควบคุมวงปี่พาทย์ และเป็นผู้บรรเลงระนาดเอกในพิธีไหว้ครูและครอบครูโขน ละคร และพิธีพระราชทานต่อทำรำเพลงองค์พระพิราพ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา ปัจจุบันท่านก็ยังสร้างสรรค์ผลงานประพันธ์เพลงใหม่ๆ เผยแพร่ต่อสาธารณชน ตามวาระโอกาสสำคัญต่างๆ ซึ่งได้รับความชื่นชมจากผู้ฟังเป็นอย่างดี เช่น เพลงศรีสุขมหามงคล ๓ ชั้น เพลงโหมโรงมหาสังข์ ๓ ชั้น นอกจากนี้ ยังได้แต่งเพลงประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย เช่น ระบำศรีอยุธยา ระบำไดโนซอร์

ครูจิรัส อัจฉนรงค์ เป็นศิลปินอาวุโสที่เปรียบเสมือนคลังความรู้ให้กับนักดนตรีไทยในปัจจุบันเป็นที่พึ่งให้คำปรึกษาแก่ศิลปินและครูดนตรีไทยมาโดยตลอด เป็นบุคคลที่วงการดนตรีไทยยอมรับนับถือในความรู้ความสามารถทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นนักดนตรีไทย สามารถถ่ายทอดและสืบสานงานดนตรีไทยระดับสูงให้แก่อนุชนรุ่นหลังได้เป็นอย่างดี

ครูจิรัส อัจฉนรงค์ จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประวัติประธานผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูศิลป์ ตรีราโมท

ครุศิลป์ ตราโมท

ครุศิลป์ ตราโมท เกิดเมื่อวันศุกร์ที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ กรุงเทพมหานคร บิดาชื่อ นายมนตรี ตราโมท มารดาชื่อ นางลิ้นจี่ ตราโมท เมื่อปี ๒๕๐๓ เข้าอุปสมบท ณ อุโบสถ วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

ประวัติการศึกษา

ได้รับการศึกษาทั้งภาควิชาสามัญและวิชาศิลป์ (ดุริยางค์ไทย) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๐ โดยเริ่มเรียนห้องวงใหญ่จากครูท่านแรก คือครูโชติ ดุริยประณีต จากนั้นได้รับการถ่ายทอดจากคุณครูหลวงบำรุง จิตเจริญ คุณพระประณีต วรศัพท์ และคุณครูประสิทธิ์ ถาวร ตั้งแต่ชั้นต้นปีที่ ๑ (ประถม ๕) ถึงชั้นต้นปีที่ ตามลำดับเป็นเวลา ๖ ปี เมื่อเริ่มศึกษาในระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง จนถึงนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ ๒ ได้ศึกษาวิชา วิชาคีตศิลป์ไทยจากครูท้วม ประสิทธิ์กุล และคุณครูศรีนาฏ เสริมสิริ พร้อมได้คำแนะนำวิธีการร้องเพิ่มเติมจากคุณครูประเวช กุมุท ศึกษาการขับเสภาจากครูโชติ ดุริยประณีต และคุณครูท้วม ประสิทธิ์กุล ศึกษาการพากย์โขนจากคุณครูมหาดนอม โหมตเทศน์ และคุณครูประพันธ์ สุขนธชาติ นอกจากนี้ ได้ศึกษาเครื่องดนตรีวงเครื่องสายเป็นกิจพิเศษ โดยได้รับความกรุณาจากคุณพ่อหลวงไพเราะเสียงซอ และคุณครูประเวช กุมุท แนะนำวิธีการบรรเลงที่ถูกแบบแผน ส่วนการบรรเลงซิมมั้นั้น ได้รับความรู้เบื้องต้นจนถึงขั้นเทคนิคในการบรรเลงจากคุณพ่อมนตรี ตราโมท

การทำงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เข้ารับราชการเป็นดุริยางคศิลป์ ป็นงานดุริยางค์ไทย กองการสังคีต กรมศิลปากร ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าวงดนตรีไทย หัวหน้างานหน่วยดุริยางค์ไทย มาตามลำดับ จนครบวาระเกษียณอายุราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓

เป็นกรรมการตรวจสอบทำนองเพลงไทยที่จัดทำขึ้นเป็นโน้ตสากล

เป็นผู้กำหนดทำนองเพลงไทย เพื่อใช้ในการประกอบการแสดงแสงเสียงของกรมศิลปากร

เป็นผู้บรรจเพลงในการรำถวายพระพร อำนวยพร และการแสดงโขน-ละคร

เป็นอาจารย์พิเศษ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผลงานการประพันธ์เพลง

เพลงโหมโรง

- โหมโรงสุวรรณภูมิ
- โหมโรงยุงทอง (เพลงประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
- โหมโรงขวัญนคร (ในวาระเฉลิมฉลองพระชนมายุ ๗๒ พรรษา)

เพลงเถา

- เพลงแขกตาโม่เถา
- เพลงนบพระบรม เถา (ในวาระเฉลิมพระชนม์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร (รัชกาลที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน) มีพระชนมพรรษาครบ ๔๘ ชันษา)

เพลงระบำ

- เพลงดอยสราญ (เผยแพร่ต่างประเทศ)
- ระเบียบวิธีเรนทะระ (จัดแสดง ณ ประสาทหินพิมาย โดยองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย)
- ระบำโหม่ง
- เพลงสุกรกำแหง (การแสดงชุดรามาวตาร)
- ระเบียบอุทยานศรีเทพ

เกียรติประวัติ

ได้รับมอบให้เป็นประธานอ่านโอองการไหว้ครูดนตรี-นาฏศิลป์ จากคุณพ่อมนตรี ตราโมท เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ และปฏิบัติเป็นประธานผู้อ่านโอองการไหว้ครูดนตรีครั้งแรก ณ กองดุริยางค์ไทย สถาบันนาฏดุริยางค์กรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ จากนั้นได้เป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรี-นาฏศิลป์ ให้กับหน่วยงานของรัฐ อาทิ วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑๒ แห่ง กองดุริยางค์ กองทัพบก, กองดุริยางค์ กองทัพอากาศ, กองดุริยางค์ กรมตำรวจ สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ, มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติประธานผู้อ่านโครงการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูสิริชัยชาญ ฟักจำรูญ

ดร.สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ

เกิดเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๖ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เกษียณอายุราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร จากนั้นได้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชิญให้ดำรงตำแหน่งศิลปินแห่งชาติมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ให้คำปรึกษางานทางด้านดนตรีไทยและศิลปวัฒนธรรม

ประวัติการศึกษา

- ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (สาขาดุริยางค์ไทย) วิทยาลัยนาฏศิลป์
- ประกาศนียบัตร Ethnomusicology จาก East-west Center, Hawaii University
- ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- ระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
- ระดับปริญญาเอก สาขาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เริ่มเรียนดนตรีไทย กับคุณพ่อทิพวัน ฟักจำรูญ เริ่มฝึกหัดซอด้วงก่อนแต่นิ้วมือสั้นไม่เหมาะ สีเท่าไทรก็ไม่เพราะ คุณพ่อจึงให้เปลี่ยนมาเรียนขิม และได้ศึกษาต่อกับ ครูประจิด อุทัยจันทร์ ต่อมาเมื่อสอบเข้าเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ สมัยนั้นเป็นเพียงโรงเรียนในสังกัดกรมศิลปากร (กระทรวงวัฒนธรรม) เริ่มฝึกหัดซอวงใหญ่กับคุณครูหลวงบำรุงจิตเจริญเป็นคนแรก จากนั้นได้มีโอกาสสร้างเรียนวิชาดนตรีไทยกับครูบาอาจารย์หลายท่าน อาทิ ครูพระประดิษฐ์ไพเราะ, ครูเทียบ คงลายทอง, ครูพริ้ง กาญจนผลิน, ครูโองการ กลีบขึ้นและได้เรียนการขับร้องกับครูท้วม ประสิทธิ์กุล, ครูจัมลิ้ม กุลตันท์ และครูลิ้นจี่ จารุอรุณ แต่ที่ได้เรียนมากมาย และมีความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ ทั้งทางฝีมือด้านการปฏิบัติ และทฤษฎี ก็คือครูประสิทธิ์ ถาวร กรุณาสอนการตีระนาดเอก วิธีสอนลูกศิษย์ มอบโองการไหว้ครูดนตรีไทย และมอบระนาดเอกพิเศษไว้ คือรางวัลพร้อมฝัน ซึ่งมีถึง ๒๔ ลูก พร้อมกับสั่งว่าต้องแต่งเพลงด้วยครุมนตรี ตราโมท กรุณาสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีไทย และให้ความรู้ ประสบการณ์

ในการจัดทำรายการวิทยุและโทรทัศน์ การแต่งเพลง และได้มอบโองการไหว้
ครุคนตรีไทยพร้อมทั้งโองการไหว้ครุนาฏศิลป์ ซึ่งท่านได้รับพระราชทานจาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นับว่าเป็นความเมตตาของครูที่มอบให้มาสืบสาน
ต่อไป ครูสอน วงฆ้อง กรรณาสอนเพลงหน้าพาทย์ เพลงเรือ เพลงเดี่ยว ฆ้องวง
ใหญ่ ให้อย่างสมบูรณ์แบบ

เกียรติประวัติ

- รับผิดชอบพระยาศุภชลาศัยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ จนถึงปัจจุบัน โดยถวายการสอนระนาดเอก
- ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
ดนตรีไทย (ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๗)

ประวัติประเพณีผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูलयอง โสวัตร

ครูลำยอง โสวัตร

เกิดเมื่อวันที่ ๘ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๑

การศึกษา

- ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ดุริยางค์ไทย) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

การศึกษาด้านดนตรีไทย

เริ่มเรียนดนตรีไทยกับพ่อชูป โสวัตร จากนั้นเมื่อได้เข้าเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ได้รับความรู้ด้านดนตรีไทย ทั้งเพลงหน้าพาทย์ เพลงเดี่ยวจากการถ่ายทอดวิชาของครูผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน อาทิ ครูสอน วงฆ้อง, ครูบางหลวงสุนทร, ครูพริ้ง กาญจนผลิน, ครูโองการ กสิปชื่นและครูประสิทธิ์ ถาวร นอกจากนี้ยังได้รับการฝึกฝนดนตรีไทยทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจากกรมดนตรีตราโมท เรียนขับร้องและหน้าทับเพลงต่างๆ จากครูท้วม ประสิทธิ์กุล

ครูลำยองโสวัตร ได้ต่อเดี่ยวทางฆ้องวงใหญ่ จากครูสอน วงฆ้อง และทางเดี่ยวฆ้องวงเล็กจากครูประสิทธิ์ ถาวร รวมทั้งประสบการณ์บรรเลงและการปรับวง นอกจากนี้ ยังได้มีโอกาสเรียนดนตรีกับครูอีกหลายท่าน อาทิ ครูเทียบ คงลายทอง, ครูจิรัช อาจนรงค์, ครูสมพงษ์ นุชพิจารณ์, ครูศิลป์ ตราโมท, ครูศรีศมี คงลายทอง, ครูสงบศึก ธรรมวิหาร, ครูสังเวียน ทองคำ, ครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ, ครูन्हัฐพงศ์ โสวัตร และครูบุญช่วย โสวัตร

การทำงาน

เข้ารับราชการครูที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ จนเกษียณอายุราชการในตำแหน่งอาจารย์ ๓ ระดับ ๘ ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ และผู้เชี่ยวชาญการสอนดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ผลงานสำคัญและเกียรติประวัติ

- เป็นคณะอนุกรรมการติดตามและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาดนตรีไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- เป็นผู้บรรเลงทำนองหลัก ในการจัดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย
- เป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทย ให้หน่วยงานและสถาบันการศึกษา
- เป็นวิทยากรด้านดนตรีไทยและเป็นอาจารย์พิเศษให้หน่วยงานและสถาบันการศึกษา อาทิ สถาบันวิจัยภาษาวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล, ศูนย์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น,

ประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

- พุทธศักราช ๒๕๕๑ รับมอบให้เป็นประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จากครูบุญช่วย โสวัตร
- วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ กรมศิลปากร ได้กราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธาน ในงานพิธีไหว้ครูและพิธีสืบทอดผู้ประกอบพิธีไหว้ครูโขน-ละคร ดนตรี ครูช่าง ของกรมศิลปากร พุทธศักราช ๒๕๕๓ ณ โรงละครแห่งชาติ โดยนายสิริชัยชาญ ฝึกจำรุณ ประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรี ขอพระบรมราชานุญาตทำพิธีสืบทอด โดยมีผู้รับการสืบทอดได้แก่ นายไพฑูรย์ เจยเจริญ นายลำยอง โสวัตร นายبيب คงลายทอง นายดุขฎิ มีป้อม และนายอเนก ออามังกร

ประวัติประธานผู้อ่านโครงการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูอนันต์ สบฤกษ์

ครูอนันต์ สบฤกษ์

เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๕ ณ บ้านเลขที่ ๒๓๖
แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพฯ บิดาชื่อ นายแถม สบฤกษ์ มารดา
ชื่อนางสนธิ สบฤกษ์ มีพี่น้องทั้งหมด ๗ คน

๑. นาย ชุมพล สบฤกษ์
๒. นายทองเต็ม สบฤกษ์
๓. นายสานิต สบฤกษ์
๔. นางสาว จวีวรรณ (นุชนวล) สบฤกษ์ เรียน วนศ.
๕. นายอนันต์ สบฤกษ์ เรียน วนศ.
๖. นายเสน่ห์ สบฤกษ์ เรียน วนศ.
๗. นายธานินทร์ สบฤกษ์ เรียน วนศ.

เริ่มเรียนดนตรีไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เข้าเรียนในระดับชั้นต้นปีที่ ๑ วิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยเริ่ม
เรียนฆ้องวงใหญ่ เพลงสาธการกับครูสอน วงฆ้อง ต่อมาได้เรียนกับครูสังเวียน
ทองคำ, ดร.สิริชัยชาญ พักจำรูญ, ผศ.สงบศึก ธรรมวิหาร, ครูन्हุพงศ์ ไส้วัตร
จนถึงชั้นต้นปีที่ ๒

ช่วงเทอมปลายของชั้นต้นปีที่ ๒ ได้เปลี่ยนมาเรียนปีในกับครูเทียบ
คงลายทอง โดยการแนะนำของครูประสิทธิ์ ถาวร โดยเริ่มเรียนจริงจัง ตอน
ชั้นกลางปีที่ ๑ ขณะนั้นมีครูبيب คงลายทองได้เรียนปีในอยู่ที่บ้านกับครูเทียบ
คงลายทอง จึงมาเรียนปีในที่วิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นเพื่อนกัน บางครั้งก็ได้ไปเรียน
ที่บ้านครูเทียบบ้าง (ขณะนั้นครูเทียบ คงลายทอง ได้โอนย้ายจากกองการสังคีต
เข้ามาสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์) การเรียนเริ่มจากทำนอง ทำจับปี การเป่าเสียง
เบื้องต้นหรือนิ้วล่องปี (ตือ-ฮอ) การใช้ลม การระบายลม จากนั้นเริ่มเรียนวิธีการ
ตัด ลั่น การพ่นเชือก และต่อเพลงเท่ากินผักนึ่งเป็นเพลงแรก และเพลงเขมรใหญ่
นารายณ์แปลงรูป สุรินทราหู มุล่งทางไถ่

สำหรับครูที่สอนการเป่าปี่มีทั้งหมด ๓ ท่านคือ (๑) ครูเทียบ คงลายทอง (๒) ครูบุญช่วย โสวัตร (๓) ครูبيب คงลายทอง

ครูผู้ถ่ายทอดดนตรี

- คุณพ่อแถม สบถักสอนเป่าขลุ่ย
- ครูแพทย์ สอนอังกะลุง
- ครูสอน วงฆ้อง / ครูบาง หลวงสุนทร / ครูเชื้อ ดนตรีร่ำ / ครูโองการ กليبชื่น / ครูพริ้ง กาญจนผลิน / ครูปฐมรัตน์ ถิ่นธรณี / ครูสังเวียน ทองคำ / ครูสงบศึก ธรรมวิหาร / ครูสิริชัยชาญ พักอำรรณ / ครูนัฐพงษ์ โสวัตร / ครูนิกร จันทศร

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๐๒ - ๒๕๐๖ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑- ๔ โรงเรียนวัดคลองใหม่
- พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๑๘ ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (ดุริยางค์ไทย) วิทยาลัยนาฏศิลป์

• พ.ศ. ๒๕๑๙ - ๒๕๒๑ การศึกษาระดับบัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์) หลักสูตร ๒ ปี รุ่นที่ ๑ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

• พ.ศ. ๒๕๓๑ การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการรับราชการ

- พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๑๙ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
- พ.ศ. ๒๕๒๐ วิทยาลัยครูธนบุรี (๒ ปี)
- พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๓๙ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา)

• พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๕๕ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล (ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึงปัจจุบัน ชื่อ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย) พ.ศ. ๒๕๕๕ เกษียณอายุราชการ (ข้าราชการบำนาญ) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

เกียรติคุณสูงสุด

- พ.ศ. ๒๕๒๕ - ชำราชาการพลเรือนดีเด่น
- พ.ศ. ๒๕๕๕ - รับมอบให้เป็นประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จาก ครูบุญช่วย โสวัตร (วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕)

วิทยากร / อาจารย์พิเศษ

- สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- มูลนิธิหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
- ศูนย์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตหาดใหญ่

- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- คณะกรรมการสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- คณะอนุกรรมการกำหนดและประเมินเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย
- คณะอนุกรรมการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานการสอบเข้าศึกษาสาขาวิชาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา
- คณะอนุกรรมการจัดทำต้นฉบับเพลงไทยตามเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพนดนตรีไทย
- คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพเสียงและรสมือ ด้านเครื่องตี
- คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์ประเมินการบรรเลงเครื่องดนตรีไทย ประเภทขลุ่ยหลีบ ขลุ่ยอู้ และปี่นอก
- คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์ประเมินการบรรเลงเครื่องดนตรีไทย ประเภทระนาดเหล็กหรือระนาดทอง
- คณะอนุกรรมการติดตามและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาดนตรีไทย

คณะกรรมการ

- กรรมการตัดสินดนตรีไทยภาคตะวันออก จัดโดยมหาวิทยาลัยบูรพา
- กรรมการตัดสิน การประกวดดนตรีไทยของภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- กรรมการตัดสิน การประกวดดนตรีไทยของภาคใต้ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- กรรมการตัดสินการประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูกสี่ภาค มหาวิทยาลัยมหิดล
- กรรมการตัดสินการอ่านทำนองเสนาะ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
- กรรมการตรวจหนังสือดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ตำรา/หนังสือ

- หนังสือเรียน ศิลปะกับชีวิต (ดนตรีไทย)
- การศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรด้านดนตรีไทยกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย - พัฒนาการ “บ้าน วัด วัง”

งานเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศ

เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศ กว่า ๔๐ ประเทศ อาทิ อเมริกา / อังกฤษ / กรีซเอเธน / เดนมาร์ก / เบอร์เกน นอร์เวย์ / กรุงปารีสเซล เบลเยียม / แมกซิโก / เมืองซูดเท่น เบลเยียม / โมร็อกโค / เยอรมนี / ออสเตรีย / ออสเตรเลีย/ อาหรับเอมิเรส อาบูดาบี / อิตาลี / กรุงโคโร อียิปต์ / ฮอลแลนด์ / อังกฤษ / สกอตแลนด์ / คูไบ / เกาหลี / จีน (คุนหมิง / ซีอาน / ปักกิ่ง / หนานหยิง / ไต้หวัน / ฮองกง) / ญี่ปุ่น (โตเกียว / มิเอะ / โอซากา)

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นประธานอ่านโอองการไหว้ครูดนตรีไทย

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

การสืบทอดผู้อ่านโอองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานอ่านโอองการนำไหว้ครูโดยเฉพาะในหน่วยงานของกรมศิลปากรที่สืบทอดมาจากกรมมหรสพ เฉพาะด้านดนตรีไทย ผู้ที่เริ่มอ่านโอองการคนแรก คือ คุณครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ต่อมาท่านได้มอบให้ครูมนตรี ตราโมท เป็นผู้อ่านโอองการและได้มีการรับมอบต่อมาอีก ๓ รุ่น คือ

รุ่นที่ ๑ ครูประสิทธิ์ ถาวร ศิลปินแห่งชาติ ณ บ้านครูประสิทธิ์ ถาวร

รุ่นที่ ๒ ครูศิลป์ ตราโมท และครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ ณ บ้านโสมส่องแสง

รุ่นที่ ๓ ครูสังเวียน ทองคำ, ครูยงยศ วรรณมาศ, ครูนัฐพงศ์ ไสวัตร ครูบุญช่วย ไสวัตร และครูธงชัย ถาวร ณ บ้านโสมส่องแสง วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

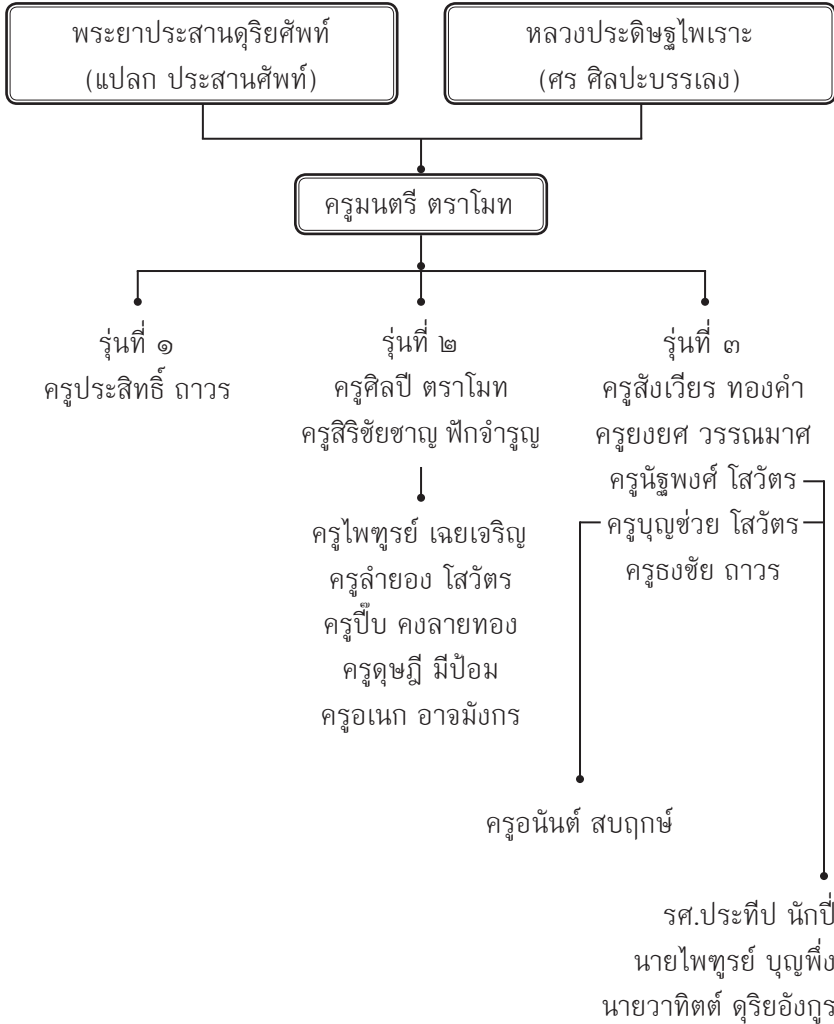
ปี พ.ศ.๒๕๕๓ มีการสืบทอดพิธีมอบเป็นประธานผู้อ่านโอองการไหว้ครูดนตรี โดยมีครูสิริชัยชาญ พักจำรูญ เป็นผู้มอบให้ข้าราชการในสังกัดกรมศิลปากร และสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จำนวน ๕ ท่าน ได้แก่ ครูไพฑูรย์ เจยเจริญ, ครูलयอง ไสวัตรครูป๊อบ คงลายทอง, ครูดุษฎี มีป้อม, ครูอเนก อาจมังก

ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ครูอนันต์ สบฤกษ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล) ได้รับมอบให้เป็นประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จากครูบุญช่วย ไสวัตร วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ครูนัฐพงศ์ ไสวัตร ได้คัดเลือกศิษย์ จำนวน ๓ ท่าน ให้รับมอบเป็นผู้อ่านโอองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย คือ รองศาสตราจารย์ประทีป นักปี, อาจารย์ไพฑูรย์ บุญพึ้ง, อาจารย์วาทิตต์ ดุริยอังกูร ณ มณฑลพิธีมหาวิทยาลัยมหิดลวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

แผนภูมิการรับมอบเป็นประธานผู้อ่านโครงการไหว้ครูดนตรีไทย

ผู้ประกอบพิธีไหว้ครูหรือผู้อ่านโองการไหว้ครุนั้น เป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องและคารวะอย่างสูง ทั้งยังเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจสูงสุดในการปกครองบุคคลในวิชาชีพให้ดำเนินไปอย่างมีระบบและเป็นไปตามระเบียบอันตั้งงามดังที่โบราณจารย์ได้ช่วยกันสร้างสรรค์ไว้และได้ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะเป็นผู้ประกอบพิธีไหว้ครูได้ มิใช่สิ่งที่จะพึงกระทำได้โดยง่าย และมีเชื่อว่าใครๆ ที่เรียนจบในวิชาดุริยางคศิลป์ ต้องการจะทำก็ทำได้ บุคคลนั้นจึงควรจะต้องถึงพร้อมด้วยคุณสมบัติหลายประการ ได้แก่

- อายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี บริบูรณ์ ได้อุปสมบทแล้ว
- มีความรู้ความสามารถด้านดนตรี สามารถบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงได้ครบถ้วน
- มีบุคลิกและความประพฤติเหมาะสม เป็นที่เคารพ
- รัชาศีล ๕

ตามแบบแผนประเพณีโบราณจารย์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า ผู้ที่จะเป็นประธานไหว้ครูและทำพิธีครอบให้แก่ศิษย์ ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นประธานพิธีไหว้ครูสืบต่อไป ผู้นั้นจะต้องได้รับครอบประสิทธิ์ประสาทวิชาโดยถูกต้องตามขั้นตอน ได้รับมอบตำรา สมุดโองการไหว้ครู เป็นต้น จากครูที่มีคุณสมบัติเป็นครูที่ได้รับครอบสืบทอดมาก่อนแล้วทุกประการ

การปฏิบัติตนก่อนเข้ารับมอบเป็นประธานอ่านโองการพิธีไหว้ครู ดนตรีไทย

- ในวันพุธก่อนเข้าสู่พิธีไหว้ครู แต่งกายชุดขาว เข้ารับศีล ๕ และฟังพระสวดมนต์เย็น
- แต่งกายชุดขาวเข้าอยู่ในพิธีไหว้ครูจนเสร็จสิ้นการรับมอบ

ชื่อโครงการ

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ประจำปี ๒๕๕๙

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สอดคล้อง	
วิสัยทัศน์	สถาบันชั้นนำของอาเซียนในการศึกษาวิจัยด้านภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา ภายในปี ๒๕๖๐
พันธกิจ	๔. บริการทางวิชาการทางด้านภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาสังคม
ยุทธศาสตร์	๓. บริการวิชาการที่นำไปสู่การพัฒนาสังคม
แผนงาน : สงป	อนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
ยุทธศาสตร์ ทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยมหิดล	๒.อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม พัฒนา บูรณาการและส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม ๔.สร้างความร่วมมือ เครือข่ายด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับชาติและนานาชาติ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล แบบเสนอขออนุมัติโครงการ

- ชื่อโครงการ พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ประจำปี ๒๕๕๙
และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการในพิธีไหว้ครู
ดนตรีไทย
- ผู้รับผิดชอบโครงการ ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล

๓. หลักการและเหตุผล

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ได้เปิดหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา เน้นการศึกษาด้านดนตรีไทยในระดับปริญญาโทเป็นแห่งแรกของประเทศไทย นอกจากนี้สถาบันฯ ยังได้ตระหนักถึงความสำคัญในงานด้านวัฒนธรรมดนตรี ต่างๆ โดยใช้บริบททางวัฒนธรรมและสังคม ที่เกิดจากการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ทำให้เกิดงานด้านวัฒนธรรมดนตรีในรูปแบบวิทยานิพนธ์ที่สำคัญและหลากหลาย นับเป็นการพัฒนาวิชาการด้านดนตรีและเป็นการพัฒนาบุคลากร ด้านดนตรีที่สำคัญยิ่ง

พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของวัฒนธรรมดนตรีที่สืบทอด มาแต่ครั้งโบราณ สื่อถึงความกตัญญูทเวทีที่ศิษย์มีต่อครู โดยการเคารพบูชา ระลึกถึงพระคุณครูผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ พลังความเชื่อความศรัทธาจาก ขั้นตอนพิธีการไหว้ครู ครูผู้ประกอบพิธี การจัดวางตำแหน่งที่ตั้งขององค์ประกอบ ที่ใช้ในการประกอบพิธี เพลงหน้าพาทย์ที่วงปี่พาทย์บรรเลงประกอบในพิธี และความตั้งใจมั่นในการระลึกถึงการบูชาครูของศิษย์ เป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งควรแก่การ ปฏิบัติสืบทอดให้คงอยู่สืบไป

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๙ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์นัฐพงศ์ โสวัตร ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวง

วัฒนธรรม เสนอพิจารณาคัดเลือก ศิษย์เก่าวัฒนธรรมการดนตรี ของสถาบันฯ ที่มีคุณสมบัติพร้อมรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จากความสำคัญดังกล่าวสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสำคัญด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงจัดงานพิธีไหว้ครูดนตรีไทยขึ้นเพื่อเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมดนตรีไทย อีกทั้งยังพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทยให้กับศิษย์เก่าวัฒนธรรมการดนตรีของสถาบันฯ ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีคุณสมบัติพร้อม ได้รับการพิจารณาจากท่านครูผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการสร้างเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งามทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯเพื่อสืบทอดพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ซึ่งเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้เป็นธรรมเนียมปฏิบัติสืบไป

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมพิธีไหว้ครูดนตรีไทย
- ๔.๒ เพื่อให้นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคลากร ผู้สนใจ รวมถึงหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยมีสถาบันฯ เป็นศูนย์กลาง
- ๔.๓ เพื่อส่งเสริมศิษย์เก่าให้ได้รับการยกย่อง รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย เป็นแบบอย่างที่ดีงาม นำไปสู่การพัฒนาสังคม
- ๔.๔ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ศิษย์เก่าได้รับส่งเสริมการยกย่อง รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย นำไปสู่การพัฒนาทางด้านศิลปวัฒนธรรมของสังคม เป็นการสืบทอดวัฒนธรรมพิธีไหว้ครูดนตรีไทย นักศึกษา ศิษย์เก่า บุคลากร ผู้สนใจ รวมถึงหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยมีสถาบันฯ เป็นศูนย์กลาง ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ

๖. กลุ่มผู้ร่วมงาน

๖.๑ ศิษย์เก่า

๖.๑.๑ ประธานอ่านโองการ

ครูนิธิพงศ์ โสวัตร (ศิษย์เก่าสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรมดนตรีดนตรี รหัส ๓๒) เป็นประธานพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ประจำปี ๒๕๕๙ และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๖.๑.๒ ผู้รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

อาจารย์ไพฑูรย์ บุญพึ้ง

ศิษย์เก่าสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรมดนตรีดนตรี รหัส ๓๘
รองศาสตราจารย์ประทีป นกปี

ศิษย์เก่าสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรมดนตรีดนตรี รหัส ๔๑

อาจารย์วาทิตต์ ดุริยอังกูร

ศิษย์เก่าสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรมดนตรีดนตรี รหัส ๔๖
รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

๖.๑.๓ นักดนตรีวงปี่พาทย์สำหรับพิธี

ศิษย์เก่าสาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรมดนตรีดนตรี

๖.๒ นักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย

๖.๓ นักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ

๖.๔ ผู้สนใจทั่วไป

๖.๕ หน่วยงานและองค์กร ต่างๆ ตลอดจนเครือข่ายศิลปวัฒนธรรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ประชุม พิจารณาวางแผนโครงการและจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนำเสนอต่อ ผู้อำนวยการสถาบันฯ เพื่อขออนุมัติโครงการ

๗.๒ ประชุมแบ่งงานตามหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และดำเนินงานตามแผนงาน

๗.๓ ประชาสัมพันธ์แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้วางแผนไว้

๗.๕ สรุปและประเมินผลโครงการและนำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

- เตรียมงาน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๕๙
- วันพุธที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. (สวดมนต์เย็น)
- วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๗.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.
(สวดมนต์เช้า-ถวายภัตตาหารเช้า, พิธีไหว้ครู)

๙. สถานที่

ห้องประชุมเอกประสงค์ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๐. วงดนตรีไทยบรรเลงในพิธีกรรม

- ๑๐.๑ วงปี่พาทย์ไม้แข็ง จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ บรรเลงโหมโรงเย็น
- ๑๐.๒ วงปี่พาทย์ไม้แข็ง จากโรงเรียนพรหมานุสรณ์ บรรเลงโหมโรงเช้า
- ๑๐.๓ วงปี่พาทย์ไม้ฉวม จากโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา บรรเลงพระฉันเช้า
- ๑๐.๔ วงปี่พาทย์ไม้แข็ง ศิษย์เก่าสาขาวัฒนธรรมศึกษา บรรเลงเพลง
หน้าพาทย์ร่วมกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

๑๑. งบประมาณ

- งบประมาณจากแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริมและพัฒนางานศิลปวัฒนธรรม
- งบประมาณจากผู้รับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

กำหนดการ

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ประจำปี ๒๕๕๙

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

วันที่ ๖ - ๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

วันพุธที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

- เวลา ๑๖.๐๐ น. - นายกสภาคมิศย์เก่าสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ สวดมนต์เย็น
- ณ มณฑลพิธี ห้องประชุมอเนกประสงค์
อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

- เวลา ๐๗.๑๕ น. - คณะกรรมการจัดงาน อาจารย์ นักศึกษา และแขกผู้มีเกียรติ
พร้อมกัน ณ มณฑลพิธี ห้องประชุมอเนกประสงค์
อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี
- เวลา ๐๗.๓๐ น. - รองศาสตราจารย์โสภณา ศรีจำปา
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาฯ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
พิธีสงฆ์ / ถวายภัตตาหาร (ห้องพุทธศิลป์)
- เวลา ๐๘.๐๐ น. - ลงทะเบียน
- เวลา ๐๙.๐๐ น. - รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปรีชา สุนทรานันท์
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
ประธานในพิธี จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

- อาจารย์บุญช่วย โสวัตร
(ได้รับมอบหมายจากครุฑนัฐพงศ์ โสวัตร
ให้เป็นประธานผู้อ่านโครงการไหว้ครุฑนตรีไทยและ
ผู้ทำพิธีมอบผู้อ่านโครงการไหว้ครุฑนตรีไทย)
ประธานผู้ประกอบพิธี จุดเทียนชัย
- อ่านโครงการเริ่มพิธีไหว้ครุฑนตรีไทย
- วงปี่พาทย์พิธีบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ตามขั้นตอนของพิธี
- พิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโครงการในพิธีไหว้ครุฑนตรีไทย
- ส่งครุ / เสร็จพิธี

เวลา ๑๒.๐๐ น. - ร่วมรับประทานอาหาร (ห้องพุทธศิลป์)

ผู้ช่วยประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครุ

ครูอนันต์ สบฤกษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยา ชิตท้วม

วงปี่พาทย์พิธีไหว้ครุฑนตรีไทย

ศิษย์เก่าวัฒนธรรมการดนตรี หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

และ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

วงปี่พาทย์พิธีสงฆ์

วงปี่พาทย์จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

วงดนตรีไทยโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

วงดนตรีไทยโรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติประธานผู้คัดเลือก ผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูนิ้วทอง โสวัตร

ครุรัฐพงศ์ โสวัตร

ครุรัฐพงศ์ โสวัตร เกิดเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๘๙ ณ บ้านหนองน้ำส้ม อำเภอกอขี้เหล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรคนโตของนายชูบ และนางลำจวน โสวัตร เริ่มเข้าศึกษาครั้งแรกที่โรงเรียนวัดขนอน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๕ จากนั้นได้สอบเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ และย้ายมาศึกษาต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร และสำเร็จการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๐๕ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

พ.ศ. ๒๕๒๗ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาดุริยางค์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. ๒๕๓๙ สำเร็จการศึกษาปริญญาโท สาขาวัฒนธรรมศึกษา (วัฒนธรรมการดนตรี) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องด้วยครุรัฐพงศ์ โสวัตร เกิดมาในครอบครัวที่สืบเชื้อสายนักดนตรีไทย มาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีบิดาเป็นนักดนตรีไทย และมิวงดนตรีไทยเป็นของตนเอง จึงซึมซับ และได้รับการถ่ายทอดทักษะด้านดนตรีไทยจากบิดามาตั้งแต่วัยเยาว์ เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา จึงสอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ โดยประสงค์ที่จะเรียนดนตรีไทย แต่เนื่องด้วยมีนักเรียนจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการรวมวง จึงถูกย้ายไปเรียนดนตรีสากล จึงทำให้ครุรัฐพงศ์มีความสามารถในการสืโวโกลิน และบันทึกโน้ตสากลได้เป็นอย่างดี

แม้ว่าครุรัฐพงศ์จะสามารถเรียนดนตรีสากลได้เป็นอย่างดี แต่ด้วยความรัก ความผูกพัน และมีสายเลือดนักดนตรีไทยอยู่เต็มเปี่ยม จึงทำให้ครุรัฐพงศ์ ย้ายมาศึกษาต่อในระดับชั้นกลางที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ภายใต้อำนาจแนะนำของคุณครูประสิทธิ์ ถาวร โดยเลือกเรียนวิชาเอก ระนาดเอก ครุรัฐพงศ์ ได้รับการถ่ายทอดทักษะการตีระนาดเอก ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีทางด้านดนตรีไทยจากครูประสิทธิ์ ถาวร จนกระทั่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับจากบุคคลทั้งในและนอกวงการดนตรีไทย

ความรู้ทั้งด้านศาสตร์ และศิลป์ ของครุฑวงษ์พงศ์เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม ประกอบกับการประพฤติปฏิบัติเป็นที่ไว้วางใจจากผู้อาวุโสในวิชาชีพดนตรีไทย จึงทำให้ครุฑวงษ์พงศ์ได้รับการสืบทอดให้เป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทยถึง ๒ ทาน คือ ครูมนตรี ตราโมท และครูประสิทธิ์ ถาวร

เนื่องจากครุฑวงษ์พงศ์ เป็นผู้มีบทบาทในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีไทย อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ตั้งแต่เมื่อครั้งยังศึกษาเล่าเรียน จึงทำให้ได้รับรางวัล จากหน่วยงานต่างๆ มากมาย ดังนี้

๑. ได้รับใบประกาศ “ทุนนิรศรานุวัตติวงศ์” พ.ศ.๒๕๑๒
๒. ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่น จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๓. ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
๔. ได้รับปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชา ดุริยางคศาสตร์ไทย จาก มหาวิทยาลัยนเรศวร
๕. ได้รับพระราชทานเข็มที่ระลึกจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสเป็นผู้ควบคุมการบรรเลงดนตรีไทย ในงาน “โยนพระราชทาน”
๖. ได้รับพระราชทานเข็ม “วิศิษฎ์ศิลปิน” จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๗. ได้รับพระราชทาน “เครื่องราชอิสริยาภรณ์” ดังนี้
 - ชั้นตริตาภรณ์มงกุฎไทย ปี พ.ศ. ๒๕๒๘
 - ชั้นตริตาภรณ์ช้างเผือก ปี พ.ศ. ๒๕๓๒
 - ชั้นทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๐
 - ชั้นทวีติยาภรณ์ช้างเผือก ปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ครุฑวงษ์พงศ์ เกษียณอายุราชการเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๐ แต่ยังคงทุ่มเทร่างกาย แรงใจ ในการสืบทอดศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) เรื่อยมา เห็นได้จากชีวิตในปัจจุบัน ที่ท่านยังได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับหน่วยงานต่างๆ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ดนตรีไทย ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

- เป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
- เป็นประธานประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยในองค์กร หน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศเป็นประจำทุกปี
 - เป็นประธานกรรมการตัดสินการประกวดดนตรีไทยชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประเภทวงมโหรี ระดับนักเรียนในภาคใต้
 - เป็นวิทยากร โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการดนตรีไทยให้ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
 - เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณารางวัลนริศรานุวัตติวงศ์ ในสาขาดุริยางคศิลป์
 - เป็นอนุกรรมการเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 - ร่วมบรรเลงดนตรีไทยเนื่องในวันมูลนิธิสิรินธร ณ วังคลองเตย (บ้านปลายเนิน)
 - ร่วมบรรเลงดนตรีไทยเนื่องในวันนริศรานุวัตติวงศ์ ณ วังคลองเตย (บ้านปลายเนิน)
 - ร่วมบรรเลงดนตรีไทย ในรายการ “ดนตรีไทยครูอาวุโสแห่งรัตนโกสินทร์”

ประวัติประธานผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย และผู้ทำพิธีมอบผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

ครูบุญช่วย โสวัตร

ครอบครัวช่วย โสวัตตร

ประวัติการศึกษา

- ปี ๒๕๒๔ ศษ.บ. ดุริยางค์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ปี ๒๕๓๘ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติการศึกษาดนตรีไทย

เริ่มเรียนดนตรีไทยครั้งแรกกับ ครูชอุบ โสวัตตร (บิดา) ต่อมาได้เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ ศึกษาต่อกับครูประสิทธิ์ ถาวร, ครูสอน วงฆ้อง, ครูเชื้อ ดนตรีรสรุมนตรี ตราโมท ศึกษาด้านเครื่องเป่ากับครูเทียบ คงลายทอง มีความสามารถในวิชาซีฟ ทั้งด้านทักษะ ทฤษฎี และการประพันธ์เพลงไทย มีความเป็นเอกอย่างสูงทางด้านเครื่องเป่า และเครื่องตี

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๒๐ รับราชการเป็นศิลปินกองการสังคีต กรมศิลปากร
- พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๖ รับราชการครูในวิทยาลัยนาฏศิลป์ (กรุงเทพฯ)
- พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๕๐ รับราชการในภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนเกษียณอายุราชการ
- ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ป้อจุบัน อาจารย์ประจำและผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

งานด้านดนตรีไทย

- กำกับดูแลงานดนตรีไทย วงจุฬาวาทิต สำนักบริหารงานศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรมการจัดการแสดงดนตรีไทยปีพาทย์ตึกดำบรรพ์ เนื่องในวันสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๖ มีนาคม ของทุกปี
- คณะอนุกรรมการติดตามและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาดนตรีไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- คณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาชีพคีตศิลป์ไทย (ขับร้อง) ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการโครงการจัดแสดงดนตรีไทย ณ หอแสดงดนตรี อาคารศิลปวัฒนธรรม
- คณะกรรมการโครงการจัดทำสื่อศิลปะ-ดนตรีไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการมูลนิธินิธิศรานุวัตติวงศ์

รางวัลเกียรติยศ

- ได้รับประสิทธิประสาทการเป็นประธานประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จาก ครุมนตรี ตราโมท ศิลปินแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย ของกรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ และประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย (ครั้งแรกที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ นครศรีธรรมราช วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐)
- ได้เข้ารับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลงานวิชาการ

- คู่มือครู ศิลปกรรม (พื้นฐานดนตรีไทย ๑-๒) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๔
- คู่มือครู ศิลปกรรม (ขับร้องเพลงไทย ๑-๒) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๔
- คู่มือครู ศิลปกรรม (ดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ๑ - ๒) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๔
- หนังสือพระราชทานเพลิงศพ นายเทียบ คงลายทอง “ทำอย่างไรจึงจะเป่าปี่ดี” พ.ศ. ๒๕๒๕
- คู่มือการสอนวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๖
- เรียบเรียงคำอธิบายเพลงและบันทึกโน้ตเพลง รายการปีพาทย์ดีกดำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัย

- คณะทำงาน โครงการค้นคว้าวิจัย เรื่อง ความถี่ของเสียงดนตรีไทย โดยพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐
- วิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม พ.ศ. ๒๕๓๘
- วิเคราะห์ที่มาของเพลงสรรเสริญพระบารมี เนิทุนเฉลิมฉลองสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

งานบริการวิชาการ

- ประธานประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ - ปัจจุบัน
- คณะจัดทำหนังสือไหว้ครูดนตรีไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- กำกับและถ่ายทอดการบรรเลงดนตรีสำหรับปีพาทย์ดึกดำบรรพ์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ควบคุมการฝึกซ้อมและกรรมการดำเนินงานการบรรเลงและขับร้องประกอบการแสดงละคร เวงะป่า ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ร่วมบรรเลงดนตรีไทยงานเปิดเรือนไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวงทรงดนตรีไทย
- ควบคุมและฝึกซ้อมวงดนตรีปีพาทย์ไม้แข็ง ประกอบพิธีสวดมนต์เย็นและเลี้ยงพระเช้า ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ควบคุมการบรรเลงดนตรีปีพาทย์ดึกดำบรรพ์ ณ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ ในรายการจุฬาวาทิต
- อาจารย์พิเศษ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร
- อาจารย์พิเศษ หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
- กรรมการตัดสินการประกวดวงปีพาทย์เสภา “นครปฐมไหมโรง” ณ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
- อนุกรรมการจัดงานการแสดงในงาน “วันนริศ” และ “วันสิรินธร”
- ควบคุมการขับร้องและฝึกซ้อมดนตรีไทย ในการบรรเลงวงปีพาทย์ไม้แวม

- คณะศิษย์บ้านปลายเนิน ในงานวันนริศ ๓๓ ท่าหนักปลายเนิน คลองเตย
- ร่วมบรรเลงดนตรีไทยในงานวันนริศรานุวัดติวงศ์และงานวันมูลนิธิสิรินธร ณ บ้านปลายเนิน
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณานักเรียนทุนนริศรานุวัดติวงศ์ สาขา ดุริยางคศิลป์ ของมูลนิธิสิรินธรานุวัดติวงศ์

งานประพันธ์เพลงไทย

เพลงเกร็ด และ เพลงเรื่อง

๑. น้ำลอดใต้ทราย เถา	ปี พ.ศ. ๒๕๒๔
๒. แยกกะเลียง (เรื่องเครื่องสายปี่ชวา)	ปี พ.ศ. ๒๕๒๘
๓. โหมโรงล่องฟ้า	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๔. เพลงรัชชมงคล	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๕. เพลงเกษมสุวรรณ	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๖. ทางเปลี่ยนหน้าคปริพัตร	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๗. ทางเปลี่ยนเต่ากินผักบุง	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๘. เพลงเร็วปิยะนาฏ	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๙. โหมโรงรุสมิแล	ปี พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๐. ทักฉินสวรรคค์ เถา	ปี พ.ศ. ๒๕๓๘
๑๑. เพลงเรื่องครอบจักรวาล	ปี พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๒. โหมโรงการเวกจำแลง	ปี พ.ศ. ๒๕๔๗

เพลงเดี่ยว

๑. เดี่ยวมุล่ง ระนาดทุ้ม	ปี พ.ศ. ๒๕๒๖
๒. เดี่ยวมุล่ง ซ้องวงเล็ก	ปี พ.ศ. ๒๕๒๖
๓. เดี่ยวพญาโศก ซลู่ยเพียงออ	ปี พ.ศ. ๒๕๒๘
๔. เดี่ยวแขกมอญสามชั้น ระนาดเอก	ปี พ.ศ. ๒๕๓๐
๕. เดี่ยวบุหลันลอยเลื่อน ซอสามสาย	ปี พ.ศ. ๒๕๓๑
๖. เดี่ยวต้นเพลงฉิ่ง ระนาดเอก	ปี พ.ศ. ๒๕๔๗
๗. เดี่ยวพญาโศก ซอสามสาย	ปี พ.ศ. ๒๕๔๘
๘. เดี่ยวต่อयरูป ซอด้, จะเข้	ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ประวัติผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครุดนตรีไทย

รองศาสตราจารย์ประทีป นึกปี

รองศาสตราจารย์ประทีป นกปี

คุณครูณัฐพงศ์ โสวัตร คัดเลือกให้เป็นผู้รับมอบ เป็นประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย โดยมอบหมายให้คุณครูบุญช่วย โสวัตร เป็นประธานผู้อ่านโอองการ ไหว้ครูดนตรีไทยและผู้ที่ทำพิธีมอบผู้อ่านโอองการไหว้ครูดนตรีไทย และรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปรีชา สุนทรานันท์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

และในวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คุณครูณัฐพงศ์ โสวัตรเป็นประธานพิธีสวมมงกุฎและมอบตำราอ่านโอองการในพิธีไหว้ครูครั้งแรกพร้อมกับคุณครูณัฐพงศ์ โสวัตร ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติการศึกษา

- ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดบางนางลี่ใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม
- ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัยอำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสงคราม
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา วิทยาลัยครูจันทระเกษม
- ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยครูจันทระเกษม
- ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
- ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษาแขนงวิชาวัฒนธรรมการดนตรี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติการทำงาน

- ปี ๒๕๒๔ เริ่มบรรจุเข้ารับราชการตำแหน่งอาจารย์ สังกัดภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก และได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร
- ปี ๒๕๔๐ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์
- ปี ๒๕๔๘ ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์

ประวัติด้านดนตรีไทย

ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย โดยเฉพาะวิชาการปรับวงดนตรีไทยเพื่อให้ได้คุณลักษณะรูปแบบการบรรเลงที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับรูปแบบคุณลักษณะของบทเพลงจากคุณครูผู้ประสงค์โสวัตร โดยได้นำองค์ความรู้ไปใช้พัฒนาจนส่งผลสำเร็จให้ได้รับรางวัลต่างๆ อย่างต่อเนื่องเสมอมาจนถึงปัจจุบัน

ปรับวงปี่พาทย์ไม้นวมในระดับอุดมศึกษา ได้รับรางวัลชนะเลิศ (ตะโพนทอง) ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. ๒๕๒๗

ปรับวงดนตรีไทยของโรงเรียนจ่านกร้อง จังหวัดพิษณุโลก แข่งขันในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนมัธยมศึกษา ระดับภาคเหนือ ได้รับรางวัลชนะเลิศปี พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๓

ปรับวงดนตรีไทยของโรงเรียนจ่านกร้อง จังหวัดพิษณุโลก แข่งขันในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนมัธยมศึกษา ระดับชาติ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ปี พ.ศ. ๒๕๓๑

ปรับวงดนตรีไทยของโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก แข่งขันในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนมัธยมศึกษา ระดับภาคเหนือ ได้รับรางวัลชนะเลิศตลอดมา ปี พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๔๘

ปรับวงดนตรีไทยโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ประเภทวงมโหรี ได้รับรางวัลชนะเลิศที่ ๒ รายการ “ประลองเพลงประเลงมโหรี” ณ ศูนย์สังคีตศิลปกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. ๒๕๓๕

ปรับปรุงดนตรีไทยโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี ประเภทวงปี่พาทย์ไม้နှวม ด้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับมัธยมศึกษา ภาคเหนือ โครงการราชมงคลร่วมใจ สืบสานวัฒนธรรมไทย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลปี พ.ศ. ๒๕๕๖

ปรับปรุงดนตรีไทยโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี การประกวดขับร้องและบรรเลงวงปี่พาทย์ไม้နှวม ระดับมัธยมศึกษา ภาคเหนือ ด้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทาลัยพายัพ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ปรับปรุงวงดนตรีไทยโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี การประกวดขับร้องและบรรเลงดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษา ภาคเหนือ ด้รับรางวัลชนะเลิศด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐

ปรับปรุงวงดนตรีไทยโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี การประกวดดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษา ด้รับรางวัลรองชนะเลิศ ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช ประเภทวงปี่พาทย์ผสมเครื่องสาย ณ มหาวิทาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. ๒๕๕๒, ๒๕๕๓, ๒๕๕๔

ปรับปรุงวงดนตรีไทยโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี การประกวดดนตรีไทย ระดับมัธยมศึกษา รางวัลชนะเลิศ ด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งที่ ๓ ณ วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ประวัติผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครุดนตรีไทย

อาจารย์ไพฑูรย์ บุญพั่ง

อาจารย์ไพฑูริย์ บุญพึ่ง

ผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

คุณครูณัฐพงศ์ โสวัตร คัดเลือกให้เป็นผู้รับมอบ เป็นประธานอ่านโองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย โดยมอบหมายให้คุณครูบุญช่วย โสวัตร เป็นประธานผู้อ่านโองการ ไหว้ครูดนตรีไทยและผู้ที่พิธีมอบผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย และรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปรีชา สุนทรานันท์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

และในวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คุณครูณัฐพงศ์ โสวัตรเป็นประธานพิธีสวมมงคลและมอบตำราอ่านโองการในพิธีไหว้ครูครั้งแรกพร้อมกับคุณครูณัฐพงศ์ โสวัตร ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

อาจารย์ไพฑูริย์ บุญพึ่ง เกิดวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๐๘ ณ บ้านตำบลนครหลวง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เริ่มเรียนร้องวงใหญ่ เพลงสาธุการและโหมโรงเย็น เมื่ออายุ ๑๕ ปี กับครูแสร์ จุลปานนท์ และครูเกษม จุลปานนท์ ที่บ้านคุณครูอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓ ได้สอบเข้าเรียนต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ อ่างทอง สาขาวิชาปี่พาทย์ ในชั้นกลางปีที่ ๑ และเรียนจบนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ ๒ ได้รับการจับมือต่อเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงจากคุณครูมนตรี ตราโมท ศิลปินแห่งชาติ ในชั้นกลางปีที่ ๑ และได้เรียนเพลงต่างๆ ตามหลักสูตรกับคุณครูที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ อ่างทอง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ขณะเรียนอยู่นาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ ๑ ได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์เรียนเพลงมอญ อาทิ เพลงประจำวัด ประจำบ้าน ย่ำคำ และอื่นๆ กับคุณครูทวี พิณพาทย์เพราะ ณ บ้านตำบลบ่อโพรง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ จบหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูงปีที่ ๒ ได้สอบบรรจุเข้ารับราชการครูและเริ่มรับราชการเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๙ ณ โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม ปฏิบัติการสอนวิชาดนตรีไทยและวิชาดนตรี-นาฏศิลป์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๒) รวมอายุราชการ ๓๒ ปี

ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีโอกาสรู้จักกับคุณครูन्छูพงศ์ โสวัตร และได้ฝากตัวเป็นศิษย์เรียนรู้เกี่ยวกับการบรรเลงระนาดเอกและการปรับวงดนตรีไทยเรื่อยมาจนปัจจุบัน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาวัฒนธรรมศึกษา แขนงวัฒนธรรม การดนตรี ที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย) มหาวิทยาลัยมหิดล โดยได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง จำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ศิลปินแห่งชาติ : ชิวประวัติและผลงาน ทำให้มีโอกาสได้ต่อเพลงและเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับ ดนตรีไทยในอดีตกับคุณครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ นับเป็นประสบการณ์ทางดนตรีไทยอีกด้านหนึ่ง

ผลงานด้านดนตรีไทย

๑. ผลงานด้านการเรียนการสอน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูดนตรีไทย ณ โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ได้สอนให้นักเรียนเล่นดนตรีไทย และจัดตั้งวงดนตรีไทยประจำโรงเรียนขึ้น เพื่อบรรเลงในงานของโรงเรียนและชุมชน และยังส่งนักเรียน เข้าร่วมประกวดแข่งขันดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ ได้รับรางวัล เช่น รางวัลชนะเลิศ งานส่งเสริมวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม รางวัลเกียรติบัตรเหรียญทอง ประเภทวงปี่พาทย์ผสมเครื่องสาย และวงเครื่องสาย ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับรางวัลเกียรติบัตรเหรียญทอง ประเภทวงปี่พาทย์ไม้นวมผสมเครื่องสาย ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ เป็นต้น

๒. ผลงานด้านการเผยแพร่ดนตรีไทย ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้รับเชิญจากสถาบันราชภัฏนครปฐม (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม) ให้เข้าร่วมบรรเลงดนตรีไทยประกอบการแสดงในงาน “มหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านโลก” ณ ประเทศกรีซ เป็นเวลา ๑๕ วัน

๓. ผลงานด้านการประพันธ์เพลง เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประพันธ์เพลง “โหมโรงวัดไร่ขิงวิทยาวาฑิต” เพื่อใช้เป็นเพลงประจำวงดนตรีไทยของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา และเพลงประกอบการแสดงชื่อ “พื่อนัสสะตาบุผามาลา” เพื่อให้นักเรียนนาฏศิลป์และการแสดง โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาไว้แสดง

ประวัติผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

อาจารย์วาทีตต์ ดุริยอังกูร

นายวาทิตต์ ดุริยอังกูร

ผู้รับมอบเป็นผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย

คุณครูณัฐพงศ์ โสวัตร คัดเลือกให้เป็นผู้รับมอบ เป็นประธานอ่านโองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย โดยมอบหมายให้คุณครูบุญช่วย โสวัตร เป็นประธานผู้อ่านโองการ ไหว้ครูดนตรีไทยและผู้ที่ทำพิธีมอบผู้อ่านโองการไหว้ครูดนตรีไทย และรองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปรีชา สุนทรานันท์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมมอเนกประสงค์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

และในวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คุณครูณัฐพงศ์ โสวัตรเป็นประธานพิธีสวมมงกุฎและมอบตำราอ่านโองการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยร่วมกับคุณครูณัฐพงศ์ โสวัตร ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

ประวัติการศึกษา

- ระดับชั้นประถมศึกษาที่ ๖ โรงเรียนวัดท่าคอย (สกุณอุปถัมภ์) จังหวัดเพชรบุรี
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนท่ายางวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
- ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ ดุริยางค์ไทย) วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร สมทบในคณะนาฏศิลป์และดุริยางค์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- ระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม วัฒนธรรมศึกษา) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติการทำงาน

- ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เข้ารับราชการสังกัดกองการศึกษาเทศบาลนคร นครสวรรค์ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ อาจารย์คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ หัวหน้างานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม ประธานศูนย์ศิลป วัฒนธรรมสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ครอบครัวดนตรีไทย

- ครอบครัวดนตรีไทย สาธุการ-ตระโหมโรง-ตระบองกัน-บาทสกุณี จาก ครูมนตรี ตราโมท ณ อุโบสถบวรสถานสุทธาวาส วังหน้า
- รับมอบให้เป็นครูสอนดนตรีไทยจากครูมนตรี ตราโมท ณ หอประชุม วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
- ครอบครัวพาทย์องค์พระพิราพจากครูन्हงษ์ สไวัตร และมอบหมาย ให้ครูไชยยะ ทางมีศรี,ครูบุญช่วย แสงอนันต์ ต่อเพลง ณ อุโบสถบวร สถานสุทธาวาส วังหน้า

ครูผู้ประสิทธิ์ประสาทศิลปวิทยาการดนตรี

ปู่พาทย์ ครูมนตรี ตราโมท, ครูประสิทธิ์ ถาวร, ครูจรัส อาจณรงค์, ครูปฐมรัตน์ ถิ่นธนะ, ครูन्हงษ์ สไวัตร, ครูสมาน น้อยนิตย์, ครูจำลอง สไวัตร, ครูทอง แจ่มวิมล, ครูฐิระพล น้อยนิตย์, ครูสุจิตต์ ชูวงษ์, ครูดุขฎี มีป้อม, ครูธีระศักดิ์ น้อยนิตย์

เครื่องสาย (чим) ครูอุทามณี วรวิทย์สัตถญาณ, ครูบำรุง พาทยกุล

งานวิจัย ครูอนันต์ สبطกษ, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.พูนพิศ อมาตยกุล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี, ดร.ลักขณา ดาวรัตนหงส์, รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวภา พรสิริพงษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรทิพย์ อุศุภรัตน์

รางวัลและผลงาน

- รางวัลบุคคลต้นแบบ (MU Brand Ambassador) มหาวิทยาลัยมหิดล
- รางวัลศิษย์เก่าดีเด่น มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี ๒๕๕๗ สมาคมศิษย์เก่าบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
- คนดี ศรีมหิดล ประจำปี ๒๕๕๘ สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดล ในพระบรมราชูปถัมภ์
- บุคลากรดีเด่น มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี ๒๕๖๒
- ๕๐ คน ๕๐ ปี วันพระราชทานนาม ๑๓๑ ปี มหาวิทยาลัยมหิดล ประเภทศิษย์เก่าดีเด่น

อาจารย์พิเศษ

- คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต ดุริยางคศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- การจัดการเรียนการสอนภาษา-วัฒนธรรมไทย สำหรับนักศึกษาต่างชาติ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล
- หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานด้านศิลปวัฒนธรรม

- กรรมการควบคุมและประเมินผลศิลปนิพนธ์คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
- กรรมการจัดทำวิจัยการศึกษา กรมศิลปากร
- กรรมการดำเนินการอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดการศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

- กรรมการสอบทุนนริศรานุวัตติวงศ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- กรรมการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- อาจารย์ที่ปรึกษาเสวนาวิชาการและนิทรรศการด้านดุริยางคศิลป์
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม
- กรรมการดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล
- กรรมการดำเนินงานจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
งาน “มหิดล-วันแม่” มหาวิทยาลัยมหิดล
- ประธานคณะกรรมการค่ายศิลปวัฒนธรรม สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล
- กรรมการประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูก ๔ ภาค สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปรับวงดนตรีไทยและจัดการแสดงในงานประชุมวิชาการของ
มหาวิทยาลัยมหิดล *International Congress of Nutrition /*
International conference on austroasiatic linguistics (ICAAL)
/* Language, and the Millennium Development Goals (MDGs)”
/ *WANCA /* International Conference on Thai Studies, Asia -
Pacification for International Education /* International Conference
on Language and Education; Multilingual Education for ALL in Asia
and the Pacific-Policies, Practices and Processes /* International
Conference on Documentary Linguistics-Asian Perspectives
(DLAP)
- เผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรม Asia-Pacific Performing Arts Festival
Okinawa Japan.
- เผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรม Asian Arts Festival, Beijing China
- เผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรม A Classical Thai Khon Masked Dance
Drama . LONDON.

- ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล ในนามประเทศไทย ควบคุมการแสดง แลกเปลี่ยน ASEAN YOUTH CULTURAL FORUM (ASEAN University Network- AUN) Brunei Darussalam, Malaysia, Indonesia, Philippines
- ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล ในนามประเทศไทย ประชุม ASEAN University Network on Culture and the Arts (AUN-CA) in Manila, Philippines

ประธานอ่านโอองการไหว้ครูดนตรีไทย

คุณครูรัฐพงศ์ โสวัตร มอบหมายให้เป็นประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย สาขาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

พิธีคำนับครู

ASEAN Youth Cultural Forum THAILAND

ASEAN Youth Cultural Forum โดย เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) หรือที่เรียกว่า “AUN-AYCF” เป็นเวทีการประชุมที่จัดขึ้นเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของประเพณีและศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีเป้าหมายให้กลุ่มเยาวชน ซึ่งในที่นี้หมายถึงนิสิตนักศึกษา ในระดับอุดมศึกษาที่เป็นที่เป็นมหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม แสดงความสามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมและวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยมีสำนักงานเลขาธิการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN) เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานมหาวิทยาลัยเจ้าภาพ และมหาวิทยาลัยสมาชิกที่เข้าร่วมในแต่ละปี

โครงการ บูรณาการศิลปอาเซียน AUN-AYCF Thailand ครั้งที่ ๑ เป็นโครงการความร่วมมือโดย ๕ มหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนในประเทศไทย ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือใน

การสืบสานและสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม ทั้งในด้านดนตรี ขบร้อง และการแสดง ในนามประเทศไทยสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประชาคมอาเซียน โดยกำหนดให้มีพิธีคำนับครู ณ อาคารเรือนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีคุณครูไพฑูรย์ เข้มแข็ง ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม มาเป็นประธานอ่านโอองการ และรองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มาเป็นประธานในพิธี ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ประธานอ่านโอองการพิธีค้ำบัครูดนตรีไทยและนาฏศิลป์ไทย

ครูไพฑูรย์ เข้มแข็ง

รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย ได้กล่าวว่า ASEAN University Network ASEAN Youth Cultural Forum (AUN-AYCF) เป็นโครงการภายใต้เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network) ที่ส่งเสริมมิติทางด้านวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ของประเทศในภูมิภาคอาเซียนผ่านงานศิลปวัฒนธรรม ที่นักศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยในอาเซียนได้มีโอกาส แสดงความสามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งแก่สังคมและประชาคมอาเซียน

มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นหนึ่งในเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนและ AUN-AYCF และได้ดำเนินการในฐานะสมาชิกเครือข่ายในทุกๆ ด้านอย่างเข้มแข็ง สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียเป็นองค์กรหลักของมหาวิทยาลัยมหิดลที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียได้ดำเนินการด้านวัฒนธรรมมาเป็นเวลายาวนาน ในปี ๒๕๖๒ นับเป็นปีที่ ๔๕ โดยมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งมั่นไปสู่ “การเป็นสถาบันชั้นนำของอาเซียนในด้านการศึกษาวิจัยและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา” โดยใช้ความเชี่ยวชาญด้านภาษาและวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา หนึ่งในพันธกิจสำคัญของสถาบันฯ คือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่เชื่อมโยงกับงานวิจัย การจัดการเรียนการสอนระดับมหาบัณฑิตศึกษาหลักสูตรวัฒนธรรมศึกษา (Cultural Studies) หลักสูตรภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Languages and Intercultural Communication) หลักสูตรดุริยางค์บัณฑิตหลักสูตรพหุวัฒนธรรมศึกษา (Multicultural Studies) รวมทั้งยังเชื่อมโยงกับงานในระดับนานาชาติของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยสถาบันฯ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยมหิดลในการออกแบบการบรรเลงดนตรีไทยและการแสดง นาฏศิลป์ไทย ฝึกซ้อมและควบคุมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมของ AUN-AYCF มาตั้งแต่ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒

การรวมตัวของ AYCF-THAILAND ถือว่าเป็นโครงการสำคัญที่สร้างโอกาสให้นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของทั้ง ๕ มหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นสมาชิก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพบัณฑิตและทักษะของการเป็นพลเมืองโลก ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็งต่อไป

อาจารย์วาทีศต์ ดุริยอังกูร ได้ให้แนวคิดในการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มมหาวิทยาลัยเครือข่าย AUN-AYCF ประเทศไทย ในช่วง ๕ ปี (๒๕๕๖ - ๒๕๖๒) ว่า ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ คือ อาจารย์ผู้ควบคุม , นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม และกระบวนการดำเนินงาน

อาจารย์ผู้ควบคุม

ทีมอาจารย์ผู้ควบคุม นับว่ามีผลต่อความสำเร็จของงานเป็นอย่างมาก การได้ทีมที่สามารถทำงานร่วมกันและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานในลักษณะเช่นนี้ (การทำงานในสถานการณ์ที่เร่งด่วน การประชุมผ่านเครื่องมือสื่อสาร และไม่ทราบว่สถานการณ์ข้างหน้าจะเป็นอย่างไร) มีผลต่อการทำงานร่วมกัน เนื่องจาก อาจารย์ผู้ควบคุมเป็นตัวจริงเสียงจริงที่มีประสบการณ์ เป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่างๆ ในงานด้านศิลปวัฒนธรรมและงานด้านกิจการนักศึกษา อาจารย์ผู้ควบคุม มีความสามารถในการประสานงานในทุกระดับได้เป็นอย่างดี อาจารย์ผู้ควบคุมมีความสนิทคุ้นเคยกัน เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการAYCF และรับผิดชอบงานมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน และเชื่อมโยงประสานกัน มอบหมายความรับผิดชอบงานกันได้อย่างลงตัว อาจารย์ผู้ควบคุมมาจากหน้าที่ ที่รับผิดชอบหลายระดับ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานในหลายมิติ เป็นการมองอย่างรอบด้าน มาช่วยเสริมแต่ง ทำให้สามารถขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น เข้าทำนองที่ว่า “เข้ากันเป็นปีเป็นขลุ่ย” มีการปรับบทบาท (role shift) ไป-มาได้ตลอดเวลา ดังนั้นพลังของอาจารย์ผู้ควบคุม จึงเป็นการสร้างพลังที่สำคัญในการขับเคลื่อนงาน ในฐานะผู้แทนของประเทศไทย นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม

ในแต่ละปี มีส่วนผสมที่ลงตัวกับการออกแบบชุดการแสดงร่วมกัน เพราะได้ทีมนักแสดงที่สามารถจัดการบรรเลงดนตรีไทยและแสดงนาฏศิลป์ไทยร่วมกันได้ มีความสามารถหลากหลาย นักศึกษาในสายวิชาชีพอิสระพัฒนธรรมโดยตรงจะเป็นผู้มีประสบการณ์ รับผิดชอบและมีบทบาทหลักในการแสดง นักศึกษาในสายวิชาชีพอริญญาตรีก็จะดูแลการสื่อสาร เป็นที่ปรึกษา ตลอดจนทำหน้าที่ล่ามภาษาให้ทีม ได้อย่างมั่นคง ในขณะที่นักศึกษาจากกองพัฒนานักศึกษาหรือจากชมรมต่างๆ ก็จะเป็นกองหนุนหัวใจเดียวกันได้เป็นอย่างดี มีการยอมรับความสามารถซึ่งกันและกัน ดูแลกัน สอนกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยโดยไม่มีการแบ่งแยก เกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ อย่างน่าชื่นใจ และที่สำคัญนักศึกษาก็ให้ความเคารพอาจารย์ผู้ควบคุมจากทุกมหาวิทยาลัยเป็นเสมือนอาจารย์ของนักศึกษาทุกๆ คน

กระบวนการดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินงานเป็นผลทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายในภารกิจของทุกๆ ปี ประกอบด้วย การวางแผน ซึ่งทำให้กำหนดทิศทางในแต่ละปีได้อย่างชัดเจน และสามารถปรับได้ตามสถานการณ์ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนงานโดยทุกคนร่วมประชุมกันครั้งแรกในต่างประเทศ การยืดหยุ่นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น การใช้กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เป็นลักษณะของการร่วมเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน นับตั้งแต่การกำหนดเนื้อหาของการแสดง กลุ่มนักศึกษาที่ต้องรับผิดชอบ รูปแบบการซ้อมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีกลุ่มที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำให้การติดตามการดำเนินงานย่อยๆ เป็นไปได้อย่างง่าย ทำให้เกิดความรู้สึกว่ากิจกรรมนี้เป็นของทุกคน ที่ต้องร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

อ้างอิง

มูลนิธิมนตรี ตราโมท ครุมนตรี ตราโมท กับการไหว้ครุดนตรีไทย พิมพ์
เผยแพร่เนื่องในงานเปิดบ้านครุมนตรี ตราโมท ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๔-๒๕
มีนาคม ๒๕๔๕

สูจิบัตร ไหว้ครุดนตรีไทย มหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ ๒ สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๖ กันยายน
๒๕๓๔

สูจิบัตร ไหว้ครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๖ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา-
ชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

สูจิบัตร งานไหว้ครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๗ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
พัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๖

สูจิบัตร งานไหว้ครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๘ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
พัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๘

สูจิบัตร งานไหว้ครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
พัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๐

สูจิบัตร งานพิธีไหว้ครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๐ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม
เอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

สูจิบัตร พิธีไหว้ครูและครอบครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๑ สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔

สูจิบัตร พิธีไหว้ครุดนตรีไทยและศิลปวัฒนธรรม ครั้งที่ ๑๒ สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖

สูจิบัตร พิธีไหว้ครุดนตรีไทยและศิลปวัฒนธรรม ครั้งที่ ๑๓ สถาบันวิจัยภาษา
และวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗

สูจิบัตร พิธีไหว้ครุดนตรีไทย และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อ่านโครงการพิธี
ไหว้ครุดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๔ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สูจิบัตร พิธีไหว้ครูดนตรีไทย ครั้งที่ ๑๕ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

สูจิบัตร พิธีไหว้ครูนาฏศิลป์-ดนตรี พิธีครอบจับมือต่อเพลงหน้าพาทย์
องค์พระพิราพ พิธีถ่ายทอดท่ารำนหน้าพาทย์เพลงพระพิราพ
สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

สูจิบัตร พิธีไหว้ครูประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗ วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

หนังสือคำบรรยาย วิชาดุริยางคศาสตร์ไทย (๒๕๔๕) กรมศิลปากร.กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์. หน้า ๑๐๗ - ๑๐๙

www.culture.go.th คำประกาศเกียรติคุณศิลปินแห่งชาติ

ภาคผนวก

พิธีไหว้ครู

๐ ดร.สิริชัยชาญ พิทักษ์จรูญ ๐

การไหว้ครู เป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่โบราณ มีวิธีการหลายรูปแบบ มีแนวทางในการปฏิบัติที่แตกต่างกันไป สำหรับพิธีไหว้ครูดนตรีไทยนั้น มีสาระสำคัญแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

๑๓ ครูผู้ประกอบพิธี

ในวัฒนธรรมของคนตรีไทย ผู้ที่จะประกอบพิธีได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการสืบทอดให้เป็นผู้ว่านโองการ เป็นศิษย์ที่ครูบาอาจารย์ได้สั่งสอนอบรมจนเป็นที่แน่ใจแล้วว่ามีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และการปฏิบัติตนเหมาะสมที่จะเป็นครูต่อไป ซึ่งก็ได้มีการกำหนดเกณฑ์ไว้หลายประการ คือ

๑. ต้องได้รับการบวชเรียนมาแล้ว (ต้องบวชเต็มพรรษา) หรือหากไม่ได้บวชเรียนก็ต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปี หรือ ๓๕ ปี ขึ้นไป

๒. เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทั้งในการบรรเลง และความรู้ด้านทฤษฎี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานดนตรีไทย

๓. เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขทั้งหลาย

๔. เป็นที่ยอมรับของสังคมในวงการดนตรีไทยว่าเป็นผู้มีความเหมาะสม เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กล่าวมาแล้วและครูผู้ใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมก็จะได้รับโองการไหว้ครูเพื่อนำมาประพาศปฏิบัติจดจำคาถาต่างๆ ให้แม่นยำถูกต้อง จากนั้นครูผู้ใหญ่ก็จะมอบให้เป็นผู้ประกอบพิธีโดยครูจะไปกำกับดูแลด้วยสองถึงสามครั้งเพื่อตรวจสอบว่าปฏิบัติได้ถูกต้องหรือมีข้อบกพร่องอย่างไรหรือไม่ เมื่อเห็นว่าเรียบร้อยถูกต้องดีแล้วก็จะไว้วางใจให้เป็นผู้ประกอบพิธีต่อไป

๑๓ ขั้นตอนการประกอบพิธี

พิธีไหว้ครูดนตรีไทยเป็นพิธีการที่ประกอบด้วย การตั้งเครื่องพิธี มีพระรัตนตรัย ศีรษะครุ เทพ เครื่องดนตรี เครื่องบูชากระยาบวช (อาหาร คาวหวานต่างๆ) ดอกไม้ธูปเทียน โดยมีครูผู้ประกอบพิธีเป็นผู้อ่านโองการนำ ไหว้ครู เริ่มต้นจาก การบูชาพระรัตนตรัยและอัญเชิญเทวดา เทพเจ้าทางดนตรี เทพเจ้าอสูร ฤาษี ยักษ์ จากนั้น จึงถวายเครื่องบูชากระยาบวชและลาเครื่องบูชา กระยาบวช โปรยข้าวตอกดอกไม้ และประพรมน้ำมนต์เครื่องดนตรีที่จัดไว้บนที่ บูชา จากนั้นจึงเป็นพิธีครอบ

๑๔ พิธีครอบ

พิธีครอบ เป็นสิ่งที่แสดงถึงฐานะทางฝีมือของศิษย์ ว่ามีความสามารถจะได้ เลื่อนขั้นความรู้สูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง หมายความว่า จะได้รับการต่อเพลงที่สูงขึ้น โดยเฉพาะเพลงหน้าพาทย์ แต่ในปัจจุบันมักเข้าใจผิดกันว่า การครอบนั้นจะต้อง ทำทุกครั้งในพิธีไหว้ครู ซึ่งที่จริงแล้ว การนำดอกไม้ธูปเทียนไปบูชาครู ทำสมาธิ และร่วมพิธี ก็ถือว่าเป็นมงคลแก่ชีวิตอย่างยิ่งแล้ว

การปฏิบัติตนของผู้เข้าร่วมในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

○ อาจารย์บุญช่วย โสวัตร ○

การไหว้ครูดนตรีไทย เป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบ เป็นกระบวนการอันแสดงความเป็นเอกลักษณ์แห่งอารีตประเพณีที่สำคัญของวัฒนธรรมไทย เป็นกิจกรรมที่สังคมดนตรีไทยถือว่า มีความศักดิ์สิทธิ์ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะขาดเสียมิได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่ศึกษาในสายวิชาชีพรีย์ยางค์ไทย การปฏิบัติตนของผู้ที่จะเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูจึงเป็นแบบแผนอันงดงามที่ควรให้ความสนใจมากเป็นเรื่องหนึ่ง

โดยทั่วไปผู้ที่ที่จะเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยจะประกอบไปด้วยบุคคล ๓ กลุ่ม ที่สำคัญได้แก่

๑. กลุ่มบุคคลที่คณะผู้ดำเนินงานได้เชิญมาเข้าร่วมในพิธี ในฐานะบุคคลสำคัญ เสมอด้วย ปุชนิยบุคคลของวิชาการดนตรีไทย โดยประสงค์จะให้เป็นผู้ช่วยในการประกอบพิธีไหว้ครู บุคคลกลุ่มนี้โดยปกติจะพิจารณาเชิญคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าสำนัก และบุคคลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับวิชาตรียางค์ไทยเป็นหลัก

๒. กลุ่มผู้เข้าร่วมในพิธีไหว้ครู เพื่อการคารวะในชั้นเทพเจ้าตลอดจนครูในชั้นผู้ประกอบวิชาชีพ และให้การอบรมสั่งสอน

๓. กลุ่มบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมในพิธีไหว้ครู เพื่อขอรับการครอบจากผู้อ่านโองการไหว้ครูตามประเพณีของการศึกษาวิชาชีพรีย์ยางค์ไทย (ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นิสิต นักวิชาชีพอิสระ) บุคคลตามความหมายของกลุ่มที่สามนี้ หมายถึงบุคคลที่อยู่ในความปกครองดูแลและรับผิดชอบของหน่วยงานสำนักหรือสถาบันผู้ดำเนินการจัดการประกอบพิธีไหว้ครูขึ้นเป็นสำคัญ อันประสงค์จะให้เป็นผู้ได้รับการประสิทธิ์ประสาท และรับอนุญาตจากประธานผู้ประกอบพิธีไหว้ครู

ในการเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูของกลุ่มบุคคลทั้ง ๓ กลุ่มนี้ หากพิจารณาให้ดีจะพบว่า แต่ละกลุ่มล้วนมีเป้าหมายและสถานภาพ ในการเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูต่างกัน (ดังกล่าวข้างต้น) ข้อเขียนเรื่องนี้มุ่งจะกล่าวถึงการเตรียมตัว และการปฏิบัติ

ตนของผู้ที่เข้าร่วมพิธีไหว้ครูเป็นพิเศษ ด้วยเห็นว่าน่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรในสายวิชาซิมโฟริยางค์ไทยและผู้เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยจะต้องเตรียมความพร้อมในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. การเตรียมจิตใจและศรัทธาให้เข้าถึงพร้อมก่อนจะเข้าสู่พิธีไหว้ครู
๒. การเตรียมตัวด้านสุขภาพร่างกายให้มีความพร้อมเพื่อเข้าสู่พิธีไหว้ครู
๓. การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในพิธีไหว้ครู (เฉพาะในส่วนของผู้เข้าร่วมพิธี)
๔. การเตรียมความรู้พื้นฐานในกระบวนการพิธีไหว้ครู

การเตรียมตัวให้พร้อมในองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการข้างต้น เป็นปัจจัยสำคัญของผู้ประสงค์จะเข้าร่วมพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ควรระลึกถึงและไม่ควรละเลยในการปฏิบัติ เพราะทั้งหมดล้วนเป็นปัจจัยในอันที่จะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลในการประกอบพิธีไหว้ครูตามความปรารถนา และจะคงความมั่งคั่ง ความศักดิ์สิทธิ์ตลอดจนประเพณีนิยมอันดีงามเหล่านี้ให้คงอยู่คู่สังคมไทยต่อไปได้อย่างถาวร

การปฏิบัติตนของบุคคลกลุ่มที่หนึ่งที่คณะผู้จัดงานและดำเนินงานได้ เชื้อเชิญให้มาเป็นเกียรติและเป็นสักขีพยานในพิธีไหว้ครูนั้น มักจะได้รับเกียรติให้อยู่ใกล้ซิดพิธีมากที่สุด โดยทั่วไปไม่ว่าใครก็ตามที่ได้รับเชิญหรือบอกกล่าวให้มาร่วมในพิธีไหว้ครูมักจะรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้รับโอกาสอันเป็นสิริมงคลแก่จิตใจ จึงมักจะเตรียมดอกไม้ธูปเทียนกันมาคนละ ๑ ชุด เพื่อมาบูชาครู เพราะเป็นโอกาสที่จะได้ระลึกถึงครูอาจารย์ที่ได้เคยอนุเคราะห์ อำนวยประโยชน์ในด้านวิชาความรู้มาแต่ก่อนแก่ตน ทั้งยังจะได้มีโอกาสได้ร่วมชื่นชมกับความก้าวหน้าทางการศึกษาของศิลาป็นรุ่นน้อง รุ่นศิษย์ที่กำลังพัฒนาตนเองเข้าสู่สถานภาพด้วยความเป็นหลักเป็นฐานที่มั่นคง บุคคลในกลุ่มนี้ปกติจะมีกิริยาอันงดงามที่ศิลาป็นรุ่นหลังจะพึงสังเกตเห็นและจดจำเป็นแบบอย่างได้

การปฏิบัติตนของบุคคลกลุ่มที่สอง มีความสำคัญรองลงมาจากกลุ่มแรก การเตรียมความพร้อมต่างๆ อยู่ในลักษณะเดียวกัน จะต่างกันเพียงเป็นผู้อาวุโสน้อยกว่า การมาเข้าร่วมในพิธีก็เพื่อบูชาครู เรียนรู้พฤติกรรมในการประกอบพิธีไหว้ครูขั้นสูง ตลอดจนศึกษาลักษณะการประพฤติปฏิบัติของ

บุชเนียบุคคลในระดับต่างๆ ไว้เป็นเครื่องประเทืองปัญญาแห่งตน บุคคลกลุ่มนี้ มักจะได้รับโอกาสให้เข้าร่วมพิธีไหว้ครูใกล้ชิดในระดับรองลงมาจากกลุ่มแรก การปฏิบัติตนของบุคคลกลุ่มสุดท้าย ได้แก่ กลุ่มที่กำลังศึกษาเล่าเรียนในวิชาชีพ ดุริยางค์ไทย กลุ่มนี้มีหลายระดับ จำแนกตามขั้นตอนของการครอบ โดยมีข้อปฏิบัติ ดังนี้

๑. จะต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากครูผู้สอนให้เข้าสู่พิธีไหว้ครูตาม สถานภาพที่เหมาะสม (เฉพาะผู้ที่ขอรับการครอบ) เพื่อขอให้ครูเป็นผู้ไปขอ อนุญาตผู้ประกอบพิธีไหว้ครูอีกทอดหนึ่ง เพื่อให้ตนได้รับการครอบตามกรอบ และกระบวนการอันถูกต้องและเหมาะสม

๒. จะต้องเตรียมเครื่องบูชาครูเป็น ๒ ชุด ชุดหนึ่งสำหรับบูชาครู อีกชุด หนึ่งสำหรับมอบให้แก่ผู้ทำพิธีครอบนำไปทำบุญถวายพระ เพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่ เทพเจ้า ตลอดจนครูผู้ล่วงลับไปแล้ว (เครื่องบูชาชุดหลังนี้ไม่ต้องจูดรูปเทียน)

๓. จะต้องอยู่ในพิธี (เขตปริมนทลพิธี) ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ พิธีไหว้ครู

๔. จะเป็นกลุ่มที่ได้รับอนุญาตให้เข้ารับการทำพิธีเิมหน้าและครอบเป็นก ลุ่มสุดท้าย

๓-๓ การจูดรูปเทียนบูชาครูสำหรับผู้เข้าร่วมพิธีไหว้ครู

การจูดรูปเทียนบูชาพร้อมดอกไม้จะกระทำหลังจากผู้ประกอบพิธีเริ่มจูด เทียนชัย เทียนเงิน และเทียนทองเพื่อบูชาครูแล้ว ผู้เข้าร่วมในพิธีตั้งจิตบูชาครู และตั้งจิตอธิษฐานเพื่อขอรับสิ่งอันพึงปรารถนา ความเจริญก้าวหน้าและองกาม ตลอดจนความอุดมต่างๆ ในวิถีชีวิตแห่งตน การจูดรูปเทียนบูชาและการอธิษฐาน ควรให้แล้วเสร็จก่อนผู้ที่ประกอบพิธีไหว้ครูจะเริ่มกล่าวคำอ่านโองการ เสร็จแล้ว เก็บรวบรวมรูปเทียนและดอกไม้ไปไว้ ณ สถานที่ที่เตรียมไว้ เมื่อผู้ประกอบพิธี เริ่มอ่านโองการแล้ว ทุกคนจะกล่าวคำว่าตามทีลลววรรคเป็นลำดับต่อไป สิ่งที พึงระมัดระวังก็คือ ตลอดระยะเวลาในการดำเนินตามขั้นตอนของการประกอบ พิธีควรให้ทุกอย่างดำเนินไปภายใต้พฤติกรรมอันสงบ อุดมไปด้วยสมาธิที่นิ่งอยู่ กับที่ ณ เทพเจ้า แห่งดุริยางค์ศิลป์ จนตลอดพิธี หากมีกิจธุระอันจำเป็น ก็ควร กระทำด้วยกิริยาอันสงบ

๑๗ การเข้ารับการพรมน้ำมนต์และเจิมหน้า

การเข้ารับการพรมน้ำมนต์และเจิมหน้า ถือว่าเป็นสิริมงคลแก่ผู้ได้รับ ผู้เข้าร่วมพิธีไหว้ครูจะได้รับโอกาสเช่นนี้โดยทั่วถึงกันตามลำดับแห่งอาวุโสดังกล่าวแล้ว ในการจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มบุคคล ซึ่งจะมีขั้นตอนของการปฏิบัติดังนี้

๑. กราบผู้ประกอบพิธี
๒. รับการพรมน้ำมนต์และการเจิม (ควรประนมมือในกิริยาอันสงบ)
๓. กราบผู้ประกอบพิธีอีกครั้งหนึ่งเพื่อความขอบพระคุณ

๑๘ การปฏิบัติตนของผู้รับการครอบ

ผู้ได้รับโอกาสให้รับครอบ จะต้องปฏิบัติเป็น ๒ ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

๑. ขั้นตอนในการมอบชันก้านและรับการพรมน้ำมนต์ตลอดจนรับการเจิมหน้าเป็นขั้นตอนคือ

๑.๑ มอบชันก้านและเครื่องก้านด้วยลักษณะจิตที่เป็นสมาธิจดจ่อ อยู่ที่ผู้ประกอบพิธี

๑.๒ กราบผู้ประกอบพิธี

๑.๓ รับการพรมน้ำมนต์และเจิมหน้า (ในกิริยาประนมมือ)

๑.๔ กราบผู้ประกอบพิธีแล้วรอรับการครอบหรือรับการครอบต่อไปเลยทีเดียว ตามแต่ผู้ประกอบพิธีจะดำเนินการให้

๒. ขั้นตอนในการรับการครอบ (เฉพาะเครื่องบรรเลงและขับร้อง) ผู้รับการครอบจะมีประเพณีการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กราบผู้ประกอบพิธี

๒.๒ กราบลงบนเครื่องดนตรีที่ตนจะขอรับการครอบ

๒.๓ เตรียมพร้อมเพื่อรับการครอบในกิริยาประนมมือ

๒.๔ ปฏิบัติในการจับเครื่องดนตรีแล้วทำตามผู้ประกอบพิธีสั่ง หรือจับมือตีหรือสีหรือ ดีดเป็นเสียงไปตามกระบวนการของการจับมือ

๒.๕ เมื่อครูผู้ประกอบพิธีจับมือให้เสร็จแล้ว ให้ผู้รับการครอบกราบลงที่เครื่องดนตรีที่รับการครอบนั้นอีกครั้งหนึ่ง

๒.๒ เมื่อเสร็จพิธีแล้วให้กราบครุผู้ประกอบพิธีอีกครั้งหนึ่ง เป็นอันเสร็จพิธี

การประกอบพิธีไหว้ครุ ถือเป็นงานส่วนรวมของผู้ที่มีส่วนเข้ามาร่วมในพิธีกรรม ทุกคนจะช่วยกันในการดำเนินงานมากบ้างน้อยบ้างตามกำลังที่พอจะช่วยเหลือกันได้ ตั้งแต่เริ่มงานจนแล้วเสร็จ ประเพณีอันดีงามดังกล่าวนี้นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ผู้สืบทอดวิชาการด้านต่างๆ ของศาสตร์แห่งดนตรีไทยจะพึงรับและสืบทอดต่อไปอย่างเป็นระบบและมีความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นความปรารถนาในการบูชาด้วยข้อเขียนนี้

การบำเพ็ญตนเป็นนักดนตรี

○ ครุมนตรี ตราโมท ○

เรื่องการบำเพ็ญตนนั้น ไม่ว่าจะกิจการอะไร ถ้าการบำเพ็ญตนไม่สมแก่ฐานะ ในกิจนั้นๆ แล้วประโยชน์จะเกิดขึ้นโดยสมบูรณ์ไม่ได้ การดนตรีก็เช่นเดียวกันเพราะ ฉะนั้น นักดนตรีควรบำเพ็ญตนให้สมแก่ฐานะของนักดนตรี ผู้ที่เป็นครูก็ต้องปฏิบัติ ให้ต้องตามหน้าที่ของครู คือแนะนำดี ให้เรียนดี บอกศิลปวิทยาให้สิ้นเชิง ไม่ปิดบัง อำพราง ยกย่องให้ปรากฏในเพื่อนฝูง และทำความป้องกันในทิศทั้งหลาย ส่วน ศิษย์ก็ต้องปฏิบัติต่อครูให้สมควรในฐานะของศิษย์ กล่าวคือ แสดงความเคารพ คอยฟังคำสั่ง เชื่อฟัง อุปลากและเรียนศิลปวิทยาโดยเคารพ นี่เป็นกิจโดยทั่วไป สำหรับครูและศิษย์จะอนุเคราะห์และบำรุงต่อกัน ในส่วนที่จะบำเพ็ญตนเป็นนัก ดนตรีนั้น จะต้องปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. อุตส่าห์พยายามฝึกฝนตนเอง ทั้งทางฝีมือและความรู้
๒. ตั้งใจจริง ทั้งในเวลาเรียนและเวลาบรรเลง
๓. กล่าวหาญ ไม่สะทกสะท้านระดากอายในการบรรเลง
๔. รื่นเริง นักดนตรีต้องไม่ทงอยเหงา ต้องทำตัวให้เบิกบานรื่นเริงอยู่ เสมอ แต่ไม่ใช่การหัวเราะพริ้งเพรีอ อย่างที่เรียกว่า หน้าเป็น
๕. มรรยาท ต้องมีกิริยาวาจาเรียบร้อย ทั้งในหมู่คณะและกับชนภายนอก รู้จักที่ต่ำที่สูง กาลเทศะ ไม่ทะนงตนและส่อตัวเอง
๖. หน้าที่ ต้องระวังรักษาอย่าให้เสียได้ ตลอดจนหน้าที่ภายในวงการ บรรเลง คือเครื่องดนตรีชนิดใด มีหน้าที่อย่างไร ก็ต้องทำให้เรียบร้อยไม่บกพร่อง หรือกำวักวายเป็น
๗. ตรงต่อเวลา นี่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เราคอยเขา ดีกว่าให้เขาคอยเรา
๘. สามัคคี ย่อมเป็นอุปกรณ์แก่ความสำเร็จของกิจการทั้งหลาย ยิ่งการ ดนตรียิ่งต้องการความสามัคคีมากที่สุด

๙. ขันติ (เป็นอุปกรณ์แก่สามัคคีอีกชั้นหนึ่ง) ต้องมีความอดทนในการปฏิบัติงาน และอภัยในสิ่งซึ่งไม่ถูกใจต่างๆ อันเกิดจากเพื่อนฝูงในหมู่คณะ

๑๐. ใจนักกีฬา ในการถกเถียงกันด้วยวิชาการก็ดี ในการประชันขันแข่งก็ดี ต้องมีใจเป็นนักกีฬา ไม่ถือเอามาเป็นข้อเคียดแค้นผูกโกรธไว้หรือพยายาบ ผู้ชนะต้องไม่เยาะเย้ยเหยียดหยามผู้แพ้ ผู้แพ้ไม่ต้องเสียใจหรือโกรธเคือง ต้องพยายามแก้ไขข้อบกพร่องที่แพ้ หรือถือเอาข้อที่เขาชนะเป็นความรู้ใส่ตัว

๑๑. เหตุกับอารมณ์อย่ารวมกัน ถึงแม้จะกำลังมีอารมณ์ทุกข์โศกหรือกลุ่มกลัดด้วยเหตุใดก็ตาม หากถึงเวลาจะทำงานหรือเรียนเรื่องต้องเอาอารมณ์นั้นๆ แยกทิ้งไว้เสียต่างหาก ทำงานและเรียนไปตามเหตุ อีกอย่างหนึ่ง แม้จะมีบุคคลที่โกรธเคืองกันมาในเรื่องส่วนตัวอย่างไรก็ตาม เมื่อมีหน้าที่ (เหตุ) ให้ต้องร่วมกัน เช่น ร่วมวงบรรเลงหรือร่วมการงาน ก็ต้องถือเอาหน้าที่ที่ต้องร่วมมือร่วมกำลังกันนี้เป็นเกณฑ์ ส่วนอารมณ์ที่โกรธเคืองกันมาไม่ต้องนึกถึง

๑๒. ตนเพื่อโลก นักดนตรีมีหน้าที่ทำความสุขสบายรื่นเริงให้แก่โลก เราก็ต้องอุทิศตนให้แก่โลก ปฏิบัติหน้าที่ของเราไปโดยไม่ต้องท้อถอย ใครจะดูถูกดูหมิ่นอย่างไรเราไม่ต้องคำนึง ผู้ทำคุณก็ต้องทำความดีของตนไป จะไปกังวลอะไรกับคำเนรคุณ ซึ่งเป็นความไม่ดีของอีกฝ่ายหนึ่ง

นี่เป็นหัวข้อการปฏิบัติตนที่จะเป็นนักดนตรีที่ดีต่อไป แต่การอุทิศสัพพยายาม (ตามข้อ ๑) ที่จะให้เป็นผู้รอบรู้จริงนั้น ควรเอาหลัก สุ จี ปุ ลิ คือ การหมั่นฟังคำสอน และการบรรเลงต่างๆ อยู่เสมอ แล้วเก็บสิ่งนั้นๆ มาคิดค้นหาความเข้าใจและเหตุผล เมื่อสงสัยก็ไต่ถามผู้ที่มีความรู้พอที่จะอธิบายได้ ในการที่จะไต่ถามหาความรู้ไม่ต้องนึกกระดากอายอะไร แม้ผู้ที่อธิบายได้เป็นเด็กกว่าเราก็ตาม ต่อไปก็จงเขียนบันทึกข้อความอันเป็นความรู้นั้นๆ ไว้ เพื่อกันลืมอีกชั้นหนึ่ง

เพลงขับไหว้ครูดนตรีไทย

-เพลงสาธุการ-

ร้องนางนาค ๒ ชั้น

ยอกร กิ่งเกล้า บังคม	องค์บรม เทวา สูงสุด
พระศิวะ พระนารายณ์ ทรงครุฑ	พระพรหม พิสุทธิ เรื่องเดชา
พระปัญจะ ศีขร อาจารย์	ประสาทการ ดุริยางค์ แก่ปางช้า
องค์พระ ประคนธรรพ เทวา	ผู้ประสาท วิทยา แห่งดนตรี
องค์พระ วิศุกรรม ล้ำเลิศ	ก่อกำเนิด สร้างเครื่อง ให้ดีดสี
ทั้งเครื่องตี เครื่องเป่า บรรดามี	วงปี่พาทย์ มโหรี มีครบครัน
ไหว้พระ ภาตมุนี ฤาษีเอก	สรรพเศก ให้รู้จริง ทุกสิ่งสรรพ
ไหว้องค์ พิฆเนศวร์ เทวัญ	ศิลปะ สारพัน สำเร็จงาน
ไหว้องค์ พระพิราพ เรื่องเดช	ปกเศศ เมตตา ทุกสถาน
ไหว้ครู ผู้ประดิษฐ์ คิดเพลงการ	สอนให้ เชี่ยวชาญ การดนตรี

-ตระเชิญ-

ร้องกระบองกัน

เชิญทุกองค์ ลงสถิต ในจิตข้า	ให้รอบรู้ วิชา ทุกวิถี
ร้องบรรเลง เพลงใด ให้ได้ดี	ทุกทุกที่ ให้เล่นร้อง ต้องใจคน

-รั้ว-

พูนพิศ อมาตยกุล

๒๖ กันยายน ๒๕๓๔

ไหว้ครูดนตรีไทย มหาวิทยาลัยมหิดล

ณ อาคารเรียนไทย (ระเบียบ คุณะเกษม)

ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)

ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร) เป็นหน่วยหนึ่งของศูนย์ศิลปวัฒนธรรม- ธรรมสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล มีหน้าที่รวบรวม บันทึก ผลิตและเผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่สนับสนุนงานสารสนเทศ (information) ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อบริการวิชาการสู่สังคม

วันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ หลังจากพิธีไหว้ครูดนตรีไทยครั้งที่ ๖ ครูประสิทธิ์ ถาวร ประธานอ่านโอองการในพิธีไหว้ครู ได้ร่วมทำพิธีเปิดศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร) ณ อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี ชั้น ๒ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย (ในขณะนั้นใช้ชื่อสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท) มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นแหล่งรวมผลงานการบันทึกเสียงข้อมูลเพลงไทยของคุณครูประสิทธิ์ ถาวร (ศิลปินแห่งชาติ สาขาดนตรีไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๑) ที่บันทึกเป็นต้นฉบับเพลงไทยในแถบบันทึกเสียงชนิดม้วน (Reel Tape) และเป็นสำเนาเพลงในแถบบันทึกเสียงชนิดตลับหรือคาสเส็ต (Cassette Tape) มากกว่า ๒๐๐๐ เพลง อยู่ในรูปแบบของการบรรเลงและขับร้องโดยครูอาวุโสของวงการดนตรีไทย ซึ่งเป็นผลงานการปรับปรุงและการบันทึกเสียงเพลงไทย ที่เกิดจากการใช้ความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์งานของคุณครูประสิทธิ์ ถาวร ที่สะสมมาเป็นเวลาถึง ๓๐ ปี (การสะสมเริ่มเมื่อราวปี พ.ศ. ๒๕๑๑) มอบไว้ให้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจุบัน ศูนย์ฯ ได้รวบรวมจัดทำสำเนาฐานข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของดนตรีไทยในรูปแบบต่างๆ ออกเผยแพร่ นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีโครงการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บูรณาการร่วมกับงานวิจัยและการเรียนการสอนบริการวิชาการสู่สังคมอย่างต่อเนื่อง เช่น พิธีไหว้ครูดนตรีไทย เสวนาวิชาการวัฒนธรรมการดนตรี ค่ายวัฒนธรรมภาคฤดูร้อนสำหรับเยาวชน เหวที่วัฒนธรรม ร้องรำทำเพลงที่เรือนไทย รักษดนตรีไทย ตลอดจนการจัดการบรรเลงดนตรีไทยและการแสดงนาฏศิลป์ไทยในงานประชุมวิชาการและในโอกาสต่างๆ

ติดต่อ ๐-๒๕๐๐-๒๓๕๑, ๐-๒๕๐๐-๒๓๐๘-๑๔ ต่อ ๓๒๑๕

E-mail : rilcaart@gmail.com เว็บไซต์ : <http://www.arts.lc.mahidol.ac.th>

ภาพครูประสิทธิ์ ถาวร ในพิธีเปิดศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)
วันที่ ๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

พิธีไหว้ครูดนตรีไทย

และพิธีรับมอบให้เป็นผู้อำนวยการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

ขอขอบพระคุณ

หนังสือเล่มนี้ ได้รวบรวมข้อมูลไว้ให้ได้มากที่สุด เพื่อบันทึกไว้เป็นเอกสาร ที่บอกเรื่องราวของชาววัฒนธรรมดนตรี ในรั้วมหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ เครือข่ายงานด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้งบุคคลและหน่วยงานองค์กร ผ่านพิธีไหว้ ครูดนตรีไทยตั้งแต่ครั้งแรก ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ มาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๖๒ ขอขอบพระคุณที่ได้รับความกรุณาจากคุณครูผู้ทำหน้าที่ประธานอ่านโอองการ ในพิธีไหว้ครูทุกๆ ท่าน ผู้ช่วยประธานในพิธี ดุริยางคศิลป์บัณฑิตอดจนศิษย์เก่า วัฒนธรรมการดนตรี ที่ได้มาบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ในพิธี ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย (สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาชนบท เปลี่ยนชื่อสถาบันในปี พ.ศ. ๒๕๕๒) ในทุกๆ วาระ ตลอดจนผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมหิดล ที่ยังส่งเสริมและให้ความสำคัญ อนุมัติให้อัดทำ โครงการพิธีไหว้ครูดนตรีไทย มาอย่างต่อเนื่อง

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ พูนพิศ อมาตยกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี, อาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ผู้ริเริ่ม รับผิดชอบและ ส่งต่องานด้านศิลปวัฒนธรรมมาจนถึงปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณบุคลากรของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียทุกๆ ท่านในทุกๆ วาระที่ผ่านมา ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้พิธีไหว้ครูดนตรีไทย สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อยในทุกๆ ครั้ง

ขอขอบคุณกลุ่มงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่เริ่มต้นจาก ชุดคณะกรรมการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กลุ่มงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มาจนถึงโครงการ จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ที่ยังมีพลังใจที่เข้มแข็ง ดำเนินงานโครงการ และกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมมาอย่างต่อเนื่อง

ขอบคุณครูองรักษา ให้อยู่เย็นเป็นสุข

ศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี (ประสิทธิ์ ถาวร)
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

